Ժ. ՏԱՐԻ 2742 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 14 ԱՐԵԳ 4385 — 22 ՄԱՐՏ 1893 — 16 ՐԱՄԱԶԱՆ 1310 — ՍՒՍԱԳ ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել առ Խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան	150
»	»	Վեցամսեայ	75
»	»	Եռամսեայ	40
Օտար երկիրներ	Տարեկան	ֆրանք	56
»	»	Վեցամսեայ	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Կուրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԱՐՏ 22/3 ԱՊՐԻԼ 1893

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԵԱՆՑ ԵՐԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

... Խմբագրապետ

Երէկ կը գանգատէիք թէ եկեղեցական արարողութիւններ չա՛տ երկար են։ Երկարութիւնն եթէ ձանձրալի է, իբր գլխաւոր պատճառ կարելի է նկատել երգեցողութեանց այժմեան վիճակն, և ո՛չ թէ Եկեղեցւոյ սուրբ Հարց սրբազան և եռանդուն ըղձանքն, որով կրցած են բացատրել իրենց ներքին ըմբռնումներն, հոգեկան խոյանքներն՝ երգելով Անհունին մեծութիւնն, ա՛յնքան գրաւիչ, ա՛յնքան կախարդիչ մի գրչով՝ որ բանաստեղծականէ աւելի բան մ'ունի· ճշմարիտ իմաստ մը, որ իւր մէջ կը պարուրէ հոգեխօսական բոլոր սրբութիւնն՝ իւր ծայրագոյն ներբողխեամբ։

Եկեղեցական երգերու է՛ն հին ձեւն է սաղմոսերգութիւնն՝ իւր բոլոր յարակից մասերով· (*) Ոսկեդարի գրական գետինը կարեւոր ասպարէզներ բացաւ մեր նախնեաց քայլերուն, որք կրօնական կեանքի ամեն թարմութիւնները, Քրիստոնէութեան ներշնչած բովանդակ մեծութիւններն հայերէն լեզուի զօրութեամբ և յստակութեամբ միացուցին։— Այդ բարոյացուցիչ նկարագիրն ունին Սահակ—Մեսրոպեան Դպրոցի գրական արտադրութիւնք՝ կրօնական ճիւղին մէջ։— Ցաջորդ դարերու մէջ թէպէտ կորսնցուց գրականութիւնն իւր ոսկեղինիկ փայլն ու կորով, այլ պահեց իւր բարձրութիւնն՝ անշուշտ աստիճան մը՝ կրօնաբանաստեղծական ճաշակին մէջ։ Նախնեաց երգելու այդ ճաշակն ո՛րչափ բարձր ա՛յնչափ անկեղծ է. ներքնահայեցողական անդրադարձում՝ մ'ունին իրենց հաւատքին վրայ, ուր յայտնի կը տեսնուի Ս. Գրոց խորին հմտութիւն մը՝ պարզուած ամեն երանգներու տակ, զորս ընկլուզած են առողջ դատողութեամբ քննելով Տէէվէրսէն Մոռէնի պատկերացուցած կեանքի բազմակողմանի երեւումներն (exposition), բառին լայն առումով։ Շնորհալին, Խօսնակն Եկեղեցւոյ, իւր բարձր գրչով կնքեց Հայ Եկեղեցւոյ Հարց ասպարէզն իբր վերջին գրական Հայր մը, ստուգապէս բանաստեղծական առատ աւանդ մը թողլով մեր եկեղեցական մատենադարանին։ Մինչեւ Շնորհալի, երգուած Շարականներն (**) անբաւական եղած էին ժողովրդեան ջերմեռանդ պէտքը լրացնելու· երգեցողութեանց մէջ տեսակ մը ցամաքութիւն կը զգար ժողովուրդը, մանաւանդ երբ իւր ճաշակը քիչ շատ կոկած էր արաբական քերդութեան և երաժշտութեան ազնուացումով։ Շնորհալւոյն, իբր եկեղեցական մեծ բանաստեղծի մը, — կամ իւր դարուն ոճով ըսե՛լ, զի հինգ կարի խստապահանջ էն բանաստեղծի, բանաստեղծ-երգիչ, երգիչ և բուն ըսէլի և այլոց գոյներն որոշելու, — ճոխ արտադրութիւններն ստիպուած ենք վերագրել արտաքին (profane) բանաստեղծութեան մը, այսինքն՝ արաբականին հետ գերազանց մրցման մը· որուն մէջ նորին յաղթութիւնը տակաւին կը կախարդէ զմեզ իւր անճիգ բացատրութեամբ, ճաշակաւոր գիւտերով, մանաւանդ իւր գեղեցիկ հակադրութիւններով։ Իւր ԵՐԳԵՐ միշտ նոր են և նշանակ իւր ճաշակին և ըսէլի հանճարին· և ա՛յդ երգերն են ահա Մեծ Պահոց խորհրդաւոր կերպարանք մ'ազդող, ազդում որ իւր քրիստոնեայ սրտին խորերէն կը բխի հոգւոյն զգայնութեամբ և բանին դատումով կլուած· երգերուն պարունակած այս գիտակից գաղտնիքն է որ հաւասարապէս կ'ազդէ ամեն քրիստոնէի սրտին, հոգւոյն և մաքին։

Մեծ կարեւորութիւն մ'ունի անշուշտ գիտնալ թէ Ս. Հարք, առաւել եւս Շնորհալին, ինչ չափով երգեցին իրենց հոգեկան զգացումները· զի Շարականին մէջ գրուած նշանները կամ խազերը կորուսած են այժմ իրենց նախկին արժէքը. ձայնագրութեան չգոյութիւնը տապալած է Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ երաժշտական հին շէնքն, եւ ուժ ձայներու աւանդական փոխանցումը շա՛տ ինչ այլայլած է՝ սակաւաթիւ ձայնագէտներու կամ երաժիշտներու քմահաճոյքին տակ խրտուցիչ զանազանութիւն մը թողլով այդ [illegible] մէջ։ Սոյոյն սակայն սա է թէ յոյն եկեղեցական երաժշտութենէն մեծկակ փոխառութիւն մը կայ, մանաւանդ մեր մեղեդիներու և ստեղներու մէջ (***)։— Իբր հնութիւն մը կարելի է նկատել այժմեան ձայնանիշերու կամ խազերու, բ., է., [illegible], որոց կրճատումներ են [illegible]՝ հին երկարանուն խազերու, իրենց կրկնակներով միասին պարսկական անուն կրեն է· թէպէտ պարսիկ անուանումն արտաքին երաժշտութեան մէջ ի կիր կ'առնուի դեռ, այլ կը ցուցնէ թէ նախնիք ատոնց հետ բաւական տաք շփում մ'ունեցած են։

Երբ կ'ըսենք թէ երաժշտական հին չափը գիտնալը մեծ կարեւորութիւն ունի, բան մը որ անհնարին է այլ եւս, կ'ուզենք ըսել թէ նախնիք մեզի պէս չէին երգեր։ Այդ երանելի արանց շատերն արդէն թէ՛ գրած են և թէ երգած՝ որ բուն չափի արուեստն է· անոնք երգած են իրենց երգին իմաստին համեմատ և անշուշտ միշտ [illegible] մի եղանակաւ.— [illegible], [illegible] կենդանի վկայներ են։ Մատենագրական վկայներ են նաեւ տաղաչափական որոշ կանոնի մը չգոյութիւնն, առաւել կամ նուազ թուով չարականաց մէջ· զի կան չարականներ որք եղանակի մը վրայ ձեւուած են, կա՛ն որք թէ՛ գրած և թէ երգած են միանգամայն և կան որք ուղղակի արաբական չափաւ գրած և երգած են· ինչպէս են Շնորհալւոյն երգերն։

Գալով մեր բուն խնդրոյն, եթէ եկեղեցական արարողութիւնք չա՛տ երկար են, ինչպէս լսի, մեծաւ մասամբ հարկ է վերագրել երգելու արդի վիճակին։ Մեր ձայնագէտք, մանաւանդ երբ մրցին իրարու հետ, մեծ դեր կը խաղան մեզ ձանձիր առթող պարագաներուն մէջ. մրցումի, սնոտի ցոյցի համար ա՛յնչափ կը քաշկռտեն այն սրանչելի հատուածներն ու բառերը կ'անդամահատեն քմահաճոյքի խաղերով, կը [illegible], զոր շատ անգամ չեն հասկնար իսկ։ Երկարութեան ձանձրոյթն զգալի կը լինի մանաւանդ Մեծ Պահոց [illegible] երգերուն եղանակին մէջ. այդ հոգեբուխ կտորները կարելի և շատ դիւրին է երգել ա՛յնպիսի մի կոկիկ չափաւ, ա՛յնպիսի գեղեցիկ մի ներդաշնակութեամբ, [illegible], որ չկորսնցունէ իւր բնական կորիւն և արուեստի ճկունութիւնը, զոր գիտցած է գտնել իւր հեղինակած երգերուն մէջ, և ազդէ հոգւոյ վրայ ինչպէս որ պէտք է։ Երգելու թերութիւնն ապաքէն մեծ կլիռ մ'ունի արարողութեանց մէջ. գանգատի միակ աղբիւրն այդ է. զի եթէ ոք հետաքրքրուի լուրջ ընթերցանութիւն մ'ընել չարականի, ժամագրքի և պատարագամատոյցի, յորս ներբակերտ ճաշակաւ մը հիւսուած են սրբազան հանճարներու բոլոր ելեւէջները, միշտ պերճ, միշտ շնորհալից, միշտ թովիչ, երբեք չպիտի գանգատի թէ երկար են անոնք։ Ընթերցողն յետոյ նոյն լրջութեամբ ունկն դնէ երգելու եղանակին, շա՛տ պիտի զգածուի տեսնելով թէ որչա՛փ կը սափակնան ա՛յդ սո՛ւր թռիչներն, ո՛ւր իմաստ, ո՛ւր ներդաշնակութիւն· ի՜՜՜՜ ա՜՜՜՜ է՜՜՜ ե՜՜՜ ու՜՜՜՜ երու տաղտկացուցիչ ժխոր մը, մանաւանդ երբ խաղոտ գալարումներու, խաղերու հանդիպի· նո՛յն իսկ բառերը տառերը կ'անջատեն յիրերաց, և խեղճ նախադիրներն որքա՛ն հեւի կը մնան իրենց տեղէն՝ քաշկռտանքներու խրամատին մէջ։

Երբ, ինչպէս կը գրէիք ձեր մի խմբագրականով, անգլիացի ջերմեռանդք կը գանգատին թէ իրենց երգեցիկ խումբը շա՛տ անուշ կ'երգէ և հաւատացելոց ուշն ու ուրուշը կը գրաւէ՝ պահ մը հեռացնելով զանի Աստուծոյ հետ ունեցած ներքին վերացումէն, մենք կը գանգատինք թէ մեր երգեցիկ խումբերն շա՛տ տգեղ, անիմաստ կ'երգեն, երկա՜ր ձանձրոյթ մը պատճառելով հաւատացելոց։

Զուր պահանջ մ'է անշուշտ պնդել թէ հարկ է նախնեաց եղանակաւ երգել։ Ո՛չ, կ'ուզենք որ իմաստին համաձայն երգուի· շեշտերն առայդ միայն ձայնի շեշտերուն տակ, բառերը, տառերը չնետուին իրարմէ, որպէս զի լողը կարող լինին ըմբռնել երգն, երաժշտական պայմաններու մէջ։

Երգելու թերութեան ուղղութին, իմաստի և եղանակի ներդաշնակութիւնը միայն պիտի վերցնէ այս գանգատ, որ իրաւամբ կը ծանրանայ արարողութիւններն երկար նկատելու։

[illegible]

(*). Երկարոգի աշխատութիւն մը կը պահանջէ ժամանակագրական ցանկ մը շինել՝ պատկերացնելու համար հեղինակներն եւ իրենց երգերը· Թէպէտ Շարականներու սկիզբը կայ ցանկ մը զոր Տաթեւացին շինած է, այլ ճիշդ չէ· զի մատենագրական քննադատութեամբ կը գտնենք թէ յետին դարերու Շարականք Սահակ-Մեսրոպեան Դպրոցին վերագրուած են։

(**). Նախնիք, բնականաբար Շարականի գեղեցկութենէն հրապուրուած, ուզած են ստուգաբանել զայդ իբրեւ չար ականց (պատուական քարերու)· չենք գիտեր ստոյգ թէ ե՛րբ այդ անուամբ պսակուեցաւ մեր Ս. Հարց այդ բանաստեղծական հաւաքածոյն· իսկ բառին ծագումն արաբական է, [illegible] արմատէն և (ա)կան վերաբերական մասնկով հայացած։

(***) Կ'երեւի թէ ի հնումն [illegible] էին· զայդ կը ցուցնէ Կիլիկեան ձեռագիր տօնացոյց մը— զոր գրած է Գէորգ Լամբրոնացւոյն աշակերտն Ստեփանոս Գոյնէր Երէցն—յատուկ խազերով· պէտք է յիշել որ Կիլիկեան Եկեղեցիք ըստ բաւականի հաւատարիմ մնացած են եղանակներուն, զի չեն խառնակուած միշտ նորութիւններով· այսու չենք ուզեր ըսել թէ [illegible] դեռ եղանակաւ կ'երգուին հոն։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ համար մտահոգութեան նիւթ պակաս պիտի չըլլայ։ Բանամայի յայտնութեանց գէթ առժամապէս վերջ կը տրուի և ամեն բան քննելէ ու զննելէ չձանձրացող այն խորհրդարանական անդամ յանձնաժողով վերջապէս՝ իւր ատենապետին Պ. Պրիսոնի վիրաւորական գործողութիւն մը կրելէն ի վեր՝ ձանձրոյթի նշանը կը ցուցնէ, և ահա Տահոմէի խնդիրը կը սկսի հոգ պատճառել թէ մի գուցէ Տահոմէ նոր Թոնքին մ'ըլլայ Ֆրանսայի գլխուն· զի Պեհանզին բռնուած չէ, տարիներէն այժ կ'ընդդիմանի եղեր, զրաւեալ Տահոմէի կլիման յարմար չի գար Ֆրանսացի զօրաց, նոր զօրք և նոր ծախք պէտք կայ, և յաղթական զօրավար Տոտտ նախարարութեան հետ համաձայն չգտնուելով, անդէն ուրիշ մը ղրկել պէտք կ'ըլլայ։

ԵԳԻՊՏՈՍ.—Եգիպտական կառավարութիւնը շրջաբերական ծանուցագիր մը պիտի ղրկէ խառն դատարանաց կազմութեան վրայ, որոց պայմանաժամը մինչեւ առաջիկայ Փետր. նորոգման կը կարօտի։ Ինչպէս յայտնի է, այս դատարանք մեծ ծառայութիւն մատուցին երկրին՝ օտարազգիներու և բնիկներու կամ տեղային իշխանութեան միջեւ ծագած դատերու մէջ արդար վճիռներ արձակելով, որք գնահատուած են ամեն կողմէ։ Բայց վերջին տարիներս քիչ մը յառաջ տարած են իրենց դիրքն, և սոսկ ներքին դատերու մէջ իշխանութիւն ի գործ դրած են, և միւս կողմէ բնիկ եգիպտական դատարանք այնքան բարւոքած են որ երկրին մէջ ամեն դասերու վստահութեան արժանացած են։ Ուստի, եգիպտական կառավարութիւնը կը փափաքի աւելի ճշդիւ սահմանել խառն դատարանաց իշխանութիւնն՝ այն երկու կարգի դատական իշխանութեանց միջեւ ուրիշ կարգ մը դատական իշխանութիւն հաստատելով։ Բաց օրինի, այս խառն դատարանք տեւական հաստատութիւն մը չեն, այլ առժամանակեայ են, մինչեւ որ Եգիպտոսի բնիկ դատարանք կարող ըլլան թէ՛ օտարազգիներուն և թէ բնիկներուն գործերը կատարել՝ դաշնագրական և այլ ամեն հանգամանաց յարգարմամբ։ Բնիկ դատարանք վերջին երեք ամսոց ընթացքին մէջ այնքան բարւոքած են որ դատական իշխանութեան միացումը քանի մը տարիէն պիտի կրնայ ի գլուխ հանուիլ։ Եւ այսպէս բողոքները միայն եգիպտական թերթերը չեն։ Օտարազգիք եւս կը վկայեն Եգիպտոսի բնիկ դատարաններու այս յառաջադէմ վիճակին։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.— [illegible] թղթակցին արտաքսումը Փարիզէն՝ զայրացուցած է գերման մամուլը։ Նախ յիշենք որ Պ. Խէնէգ Փառնոյի մասին տրուած լուրն այս թղթակից հաղորդած չէր, այլ իւր թերթ ուրիշ գերման թերթէ մը առած էր զայն, և յետոյ նոյնութեամբ հրատարակեց Պ. Փառնոյի որդւոյն տուած հերքումը։ Բայց գերման լրագիրք կը հարցունեն թէ ինչ է պատճառն է որ օտարազգի թղթակիցներուն և Փարիզի խմբագիրներուն նկատմամբ տարբեր կը վարուի նախարարութիւնը։ Փարիզեան լրագիրք ամեն տեսակ զրպարտական հրատարակութիւններ կ'ընեն ամեն կարգի անձնաւորութեանց դէմ, և պարզ հերքում մը բաւ կը համարուի, կամ բնաւ ուշադրութիւն չընծայուիր։ Իսկ նոյն տեսակ բան մը գրող օտար թղթակիցն անմիջապէս կ'արտաքսուի։ Կ'երեւի թէ, կ'ըսեն գերման լրագիրք, ֆրանսական նախարարութիւնը կ'ուզէ հայրենասիրական երեւոյթ մը տալ գործին, Գերմանիայի մը պատժելով։ Այս մասը գերման լրագրաց մէջ կէս մը հեգնօրէն, կէս մը լրջօրէն գրուած բաներ կը ցուցնեն թէ ֆրանքօգերմանական յարաբերութեանց բարւոքման չեն ծառայած Բանամայի յայտնութիւնք։

Պ. ՔԱՒՆՕ խոստացաւ ապրիլ ամսուն մէջ պտոյտ մ'ընել Բրիտանիոյ հիւսիսային գաւառին մէջ, զանազան կեդրոններ այցելով։

ԲԱՆԱՄԱՅԻ յայտնութիւնք չի կարծուիր որ ընտրողներն հանրապետական կուսակցութենէ հեռացուցած ըլլան. զի անցեալ շաբթուն մասնակի ընտրութեանց վերջինը տեղի ունեցաւ ի Մոնթիւիլ· (Երեսփ. Փողովոյ լուծման մերձաւորութեան պատճառաւ մասնակի ընտրութիւնք դադրեցան։) Հանդուցեալ աջակողմեանի տեղ, հանրապետական մ'ընտրեցաւ 9,000 քուէով ընդդէմ 6,000 քուէի, մինչ 1889ին Հանրապետականք 8,000 քուէով կորուսած էին այս աթոռ, զոր 8,500 քուէով աջակողմեանք կորզած էին։ Այս և նախորդ մասնակի ընտրութիւնք Հանրապետականաց նպաստաւոր արդիւնք տուին։

ՄԱՐԴԱԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐՆ.— Անցեալ օր ծանուցինք թէ նորվեկեան [illegible] ընկղմեալ նաւուն երեք նաւաստիները Գերմանիոյ Քուքսհաւէն նաւահանգիստն ելնելնուն պէս ձերբակալուած են. զի Ովկիանոսին մէջտեղ անսուաղ մնալով և տեղէ մը օգնութեան յոյս չունենալով, վիճակ ձգած էին իրենց վրայ, և չորրորդ ընկերի մը վիճակ ելնելով, զայն սպանած կերած էին։ Նորվեկեան կառավարութեան պահանջմամբ այս նաւազք յանձնուեցան և Քրիստիանիա տարուեցան, ուր հարցաքննութենէ ետքն արձակուեցան. զի նորվեկեան դատական իշխանութիւնք որոշեցին թէ այսպիսի պայմանաց մէջ գործուած մարդակերութեան ոճիր մը նախատեսեալ չէ պատժական օրէնքով, և տեղի չկայ խնդիրն աւելի երկար ժամանակ տանելու։ Եւ սա կայ որ չորս նաւաբեկեալներուն բոլորաքանչիւրն յանձնառու եղած էր միւս երեքին կեանքն երկարելու համար մեռնելու, եթէ վիճակն իրեն ելնէր։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ մեծապէս կը հետաքրքրի նաւարշաւներու։ Անցեալ օր ծանուցինք թէ իմացուցած է որ պիտի մասնակցի նաև այս տարւոյ անգլ. նաւարշաւին Ուայթ կղզւոյն առջեւ։ Անցեալ շաբթուն, Օքսֆորտի և Քէմպրիճի Համալսարանաց տարեկան նաւարշաւը տեղի ունեցած և այս անգամ եւս Օքսֆորտ յաղթական եղած ըլլալով, Ն. Կ. Վեհափառութիւն սա հեռագիրը ղրկեց առ Բրոֆ. Մաքս Միւլլէր՝ անգլագերման դասախօսն Օքսֆորտի.—«Երեք Հուրրա և Հուրրա մ'ալ աւելի ի պատիւ Օքսֆորտի, և կեցցէ՛ Էթօնեան Կըրթարան։ Սքանչելի մրցում՝ զարմանալի յաջողութեամբ։ Ոքսոնեան (Օքսֆորտեան) վաղեմի ոճը, ճարտարապէս պատրաստեալ յէթօնեան կրթարանի, ցոյց տուաւ վերստին թէ լաւագոյն ոճն է մրցման։ ՎԻԼՀԷԼՄ Կ. և Թ.»

Պ. ՏՈՎԷ, գերմանացի հեղինակն այն թէ անթափանցելի զրահին որոյ վրայ կը խօսուի մի քանի օրէ ի վեր, իւր գիւտին գաղտնիքն առաջարկեր է առ. Կոմս Քաբրիվի, ի փոխարէն երեք միլիոն մարքի, և նախարարը քննելու համար ժամանակ խնդրեր է։ Նոյն պահուն Պ. Տովէ Աւստրիոյ կառավարութեան դիմեր է։

Պ. ՄԱՆԼԻԽԷՐ, Աւստրիոյ և Գերմանիոյ նոր արագահարուած հրացանին հեղինակն ի մասին Պ. Տովէի նորահնար զրահին այս կարծիքը կը յայտնէ որ եթէ այդ զրահ իրօք անթափանցելի ըլլայ արդի գնտակներուն, անկարելի չէ աւելի զօրեղ գնտակներ շինել, որք զրահն եւս ծակեն, խեղճ զինուորներուն թողլով միայն ամենուրեք և ամեն ժամանակ ծանր և փատառողջ զգեստ մը կրելու անպատեհութիւնները։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԵՒ ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ ՊԱՆՔԱՅԻՆ բաժնետերաց ընդհանուր ժողովոյն

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (110)

Ք. ՌԻՇԲՈՒՐԳ ԵՒ Ք. ԼԻՑԷՆ

ԲԱՐԻԶԻ ԴԻՒՑԱԶՆՈՒՀԻՔ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ
ՀՐԵՇՏԱԿ ԵՒ ՍԱՏԱՆԱՅ

—Իր օգնութեանը վազեցինք, ըսաւ կրօնաւորը։

—Զայն ազատելու համար բան մը չը պիտի զլանանք, ըսաւ Ռօսթան դերակոմսը։

—Այո, այնպէս չէ՞, ի՛նչ ալ ըլլայ պէտք է ազատել զայն, յարեց կոմսուհին։

—Բոյրս, ըսաւ դերակոմսն համոզկեր ձայնով, Ռօսթանի մը պատիւը չի կրնար կորսուիլ։

—Օ՛հ, շնորհակալութի՛ւնս այդ բարեսիրտ խօսքերուն, եղբայրս, շնորհակալութի՛ւն... մտածած էի թէ այն թշուառական կինը պիտի հաւանէր հեռանալ՝ ընդունելով իրեն ընծայած միլիոնս... կը սխալէի...։ Ստակ չուզեր... վերջապէս կը հասկնամ թէ ի՛նչ կուզէ, ի՛նչ պէտք է իրեն, իմ խեղճ զաւկիս կորուստը, Ռօսթան կոմսին անպատուութիւնը։ Պ. տ'Ակիլեռա կոմսին պէս կը սկսիմ կարծել թէ Կասթոն որս մըն է այդ արարածին համար որ զոհ մը ընել կուզէ զայն...։ Սակայն, Ռօսթան կոմսն հարստացուցած է զայն· իր նուէրներովը, իր բարիքներովը լցուցեր է, և ես ի զուր կը փնտռեմ իր ատելութեան, իր վրէժխնդրութեան շարժառիթը։

—Պ. տ'Ակիլեռա կոմսը խոստացաւ իմանալ, ըսաւ դերակոմսը։

—Աղէկ, բայց ատիկա չպիտի փրկէ զաւակս... կուզեմ ձեռքէն խլել զայն։ Ի՞նչ կերպով· հիմա պիտի ըսեմ ձեզ· այդ քամահելի ու աղտոտ և դժբախտաբար շատ գեղեցիկ կնոջ դէմ կը փափագիմ հանել սիրուն, անբիծ և բարի աղջիկ մը, որ շատ ալ գեղեցիկ ըլլայ· կուզեմ, վերջապէս, որ պարկեշտ և մաքուր սէր մը բուժէ իմ խեղճ զաւկիս ապառողջ և ամօթալից տռփը։

—Այո, պէտք է այդ բանը, ըսաւ Սեպաստիէն աբբան։

—Ժամանակէ մը ի վեր շատ մտածեցի, յարեց կոմսուհին, և հաստատապէս որոշեցի ամուսնացնել Կասթոնը։

—Ուրեմն աղջի՞կ մը ունիք իրեն առաջարկելիք, հարցուց մարքիզը։

—Այո, ամեն նկատմամբ կատարեալ աղջիկ մը։

—Պիտի սիրէ՞ զայն։

—Աւասիկ փափուկ կէտը, ըսաւ դերակոմսը։

—Տեսնելուն պէս, Կասթոն պիտի սիրէ զայն, համոզուած եմ, պատասխանեց կոմսուհին։

—Հետեւապէս ազատած է, ըսաւ մարքիզը։

—Կը հաւնի՞ք ուրեմն գաղափարս։

—Բացարձակապէս, պատասխանեց մարքիզը։

—Փրկութեան միջոցն է, ըսաւ աբբան։

—Իսկ դո՞ւք, պարոն դերակոմս։

—Այս պարոններուն պէս ես ալ աղէկ կը գտնեմ այդ գաղափարը։

—Հիմակ, յարեց կոմսուհին մանաւորապէս Ռօսթան դերակոմսին ուղղելով խօսքը, պիտի ըսեմ ձեզ թէ ո՞վ է այն պաշտելի արարածը զոր կը փափագիմ աղջիկս անուանել և զաւկիս հետ ամուսնացնել։ Բաւական չէ միայն հաւնիլ գաղափարս, մանաւանդ պէտք է հաւանութիւն ալ տաք ընտրութեանս։ Այս սիրուն, շնորհագեղ, վայելուչ և գեղեցիկ աղջիկը, որ փրկութեան հրեշտակը կերեւայ ինձ և զոր արդէն զաւկիս պէս կը սիրեմ, այս մանկամարդ աղջիկը Լէօնի տը Ռօսթանն է։

Դերակոմսը վեր ցատքեց աթոռէն։

Կոմսուհին ոտքի ելաւ։

—Պարոն տը Ռօսթան դերակոմս, ըսաւ կոմսուհին հանդիսաւոր ձայնով, հօրս՝ Կռան-Ռիէօ մարքիզին առջեւ, Սեպաստիէն աբբային՝ մեր արժանաւոր ազգականին ներկայութեանը պատիւ ունիմ այսօր իսկ խնդրել ձենէ՝ զաւկիս Կասթոն տը Ռօսթան կոմսին համար՝ օրիորդ Լէօնի տը Ռօսթանի ձեռքը։

Այս խօսքերուն յաջորդեց պահ մը լռութիւն։ Աբբան և մարքիզը դարձան դէպի Պ. տը Ռօսթան· նայուածքով կը հարցափորձէին զայն։ Կոմսուհին, անձկալից, գրեթէ աղնուականին պատասխանին կը սպասէր։

—Սիրելի հարսս, ըսաւ դերակոմսը սաստիկ յուզուած, չէի սպասեր այն պատուին զոր կը հաճիք ընել ինձ· ուստի չեմ կրնար զարմանքս ծածկել։ Իմ հայրական սիրտս ախորժելի կերպով փաղաքշեցաւ իմանալով այն բարեսրտութիւնը զոր կը տածէք օրիորդ տը Ռօսթանի նկատմամբ· և թէ՛ իր և թէ իմ կողմէս շնորհակալութիւն կը յայտնեմ. բայց Ռօսթան կոմսը կրնայ ձենէ տարբեր կերպով մտածել· մեծ հարստութիւն ունի, և ես չեմ մոռնար թէ իմ աղջիկս գրեթէ աղքատ է։ Կասթոն իրաւունք ունի աւելի բարձր ամուսնութիւն մը պահանջելու։

—Պարոն դերակոմս, յարեց կոմսուհին, Լէօնի տը Ռօսթան իր զարմիկին չափ ազնուածին է· եւ երբ խնդիրը իմ զաւկիս, ձեր եղբօրորդիին ապագային վրայ է, կը կարծէ՞ք որ զբաղինք ստակի հաշիւով։ Լէօնիի հազուագիւտ արժանիքն ու գեղեցկութիւնն յաչս իմ ամենէն ճոխ օժիտն են և ինձ ծանօթ բոլոր աղջիկներէն վեր կը դասեն զայն։ Կը խօսիք ինձ այն դիտաւորութիւններուն վրայ զորս կրնայ ունենալ Ռօսթան կոմսը· աւա՜ղ, իր դիտաւորութիւններն աղէկ գիտենք։ Ա՛հ, չարունակեց ցաւագին շեշտով մը, թերեւս բնաւ այս բանը չէ զձեզ կասեցնողը, եղբայրս. ես կը վախնամ մանաւանդ որ իմ դժբախտ զաւակս արժանի չէք գտներ օրիորդ տը Ռօսթանի։

—Եթէ ատանկ մտածում մը ունենայի ես՝ Ռօսթան մը, գոչեց դերակոմսն ազնուօրութեամբ, ես ինքզինքս նուաստացուցած կ'ըլլայի։

—Թերեւս պարոն դերակոմսը խոստումով մը բռնուած ըլլայ, ըսաւ Սեպաստիէն աբբան։

—Ոչ, բնաւ խոստում մը չեմ տուած։

—Ուրեմն մի՛ մերժէք ձեր աջակցութիւնը, պարոն դերակոմս, ըսաւ մարքիզը։

—Հոս ներկայ կը գտնուիմ, պարոններ, ձեզ հետ գործելու համար, բայց տիկին կոմսուհիին ինծ խնդրածը ծանր է և մտածութեան կարօտ։ Մնաց որ կոմսը չի գիտեր իր մօրը խորհուրդներն ու կրնայ ըլլալ որ ընդդիմանայ անոնց· ամեն պարագայի մէջ չեմ կրնար հաւանութիւն տալ այս միութեան մինչեւ որ Ռօսթան կոմսը չը սիրէ աղջիկս։

—Ես ալ այդպէս կուզեմ, պատասխանեց կոմսուհին· բայց պիտի սիրէ զայն, սիրտս այնպէս կ'ըսէ ինձ։ Միայն պէտք է որ Լէօնի փափագ յայտնէ և միանայ։ Պարոն դերակոմս, կուզենք ազատել մեր զաւակը, մեր ամենուս պատիւը· ձեր սիրելի Լէօնիին օգնութեամբը պիտի փրկենք զայն։

—Պիտի հաւանի, առարկեց մարքիզը։

—Եւ ինչո՞ւ օրիորդ տը Ռօսթան մեզ հետ չպիտի ըլլայ, հայր իմ։ Ասոր համար, պէտք է որ իր սիրտն ուրիշի մը համար բաբախէ։

—Բաւական կը ճանչնամ աղջիկս, ըսաւ Պ. տը Ռօսթան, հետեւապէս կրնամ հաստատել թէ սիրտը բոլորովին ազատ է։

—Այսպէս, որոշուած է, յարեց կոմսուհին, դուք պիտի իմացունէք զայդ ձեր սիրեցեալ աղջկանը· պիտի ըսէք իրեն թէ ի՛նչ կը սպասենք իրմէ։ Ա՛հ, ինէ աւելի դուք կրնաք խօսիլ Կասթոնին վրայ՝ առանց նշմարել տալու սոսկալի իրականութիւնը։

Ցաջորդ օրը, Ռօսթան դերակոմսը իր աղջկան հետ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

Կոմսուհիին խորհուրդները չօշափող իր առաջին խօսքերէն դերակոմսը նշմարեց թէ Լէօնի կը տժգունէր։ Սակայն, պարտք համարեց բացատրել կոմսուհիին խորհուրդը և կացութիւնը ծանօթացնել անոր, զգուշանալով սակայն տիկին տը Հօթֆօրին խօսքն ընելու։

Միայն բացատրեց թէ Կասթոն մոլորուած էր իրենց անուան պատուին հոգ չտանող երիտասարդներէ, համակուած էր խաղի կիրքով, գրեթէ հեռու ապրելով մօրմէն որ ալ բնաւ հեղինակութիւն չունէր անոր վրայ, և թէ կոմսը մեծաքայլ կը դիմէր դէպ ի կործանում եւ գուցէ դէպ անպատուութիւն։

Իր ընտանիքին, իր որդիական, մարդկային և քաղաքացիի պարտքերուն դարձնելու էր կոմսը, որուն ծնողքն իրեն՝ Լէօնիին վրայ դրած էին յոյսերնին։ Դերակոմսը ջանաց հասկցունել մանկամարդ աղջկան թէ այն դերին մէջ զոր կոչուած էր խաղալու, անձնուիրութիւն մը, փրկութեան գործ մը կային։

Լէօնի մունջ կ'ընէր լռիկ մնջիկ՝ կարծես ճնշուած, և արցունքներ կը շողային աչուըներուն մէջ։ Հայրը Կասթոնին վրայ կը խօսէր իրեն և ինք Էմմանուէլին վրայ միայն կը մտածէր։

(Շարունակելի)

մատուցեալ տեղեկագրէ մը կ'իմանանք թէ 1892 Օգոս· 11էն մինչեւ 17 Նոյմ· այս դրամատուն 40,329,000 ֆիորինի ոսկեդրամ գնած է, յորմէ 17 միլիոնն ոսկւոյ ձող, և 23 միլիոնը կոխուած դրամ, եւ այս դրամոց իբր 19 միլիոնն էին ամերիկեան արծուենիչ ոսկի, իբր երկու միլիոնը գերմանական կայսերական ոսկի, 1 միլիոն 250,000 ֆիորինի անգլ· ոսկի, 729,000 ֆիորինի 20 ֆրանոց, 434,000 ֆիորինի ճարոնական Եէն կոչուած ոսկի և 246,000 ֆիորինի ուրիշ տէրութեանց ոսկեդրամք: Այսպէս ոսկի գնուելուն պատճառն է դիւրացնել Տէրութեան մէջ թղթադրամի բարձումն: Այս ամեն գործողութիւնք յաջողապէս և շահաւորապէս տեղի ունեցած են, և իրբեք Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Տէրութեան գանձային վարկն հիմակուան չափ բարձր և հաստատուն չէր եղած:

ՆՈՐԿԻՈՍ Թագաւոր Քորֆու գնաց, ընդ առաջ կալլէսի իշխանուհւոյն, իւր քրոջ, որ Յունաստան կուգայ:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ մէջ, մի քանի օրէ ի վեր, Թղթադրամարահմին յարգ կ'ըստանայ, 155 էն 135 ի ինկած ըլլալով տարբերութիւնը:

ՋԱԲՐԱՑԻ կտակային խնդրոյն մէջ, փեթերսպուրկի երեւելի դատախօսն միջազգային իրաւագիտութեան՝ Պ. Մը Մարդէնս՝ իրաւունք տուեր է Յունաստանի:

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎԸ լուծելու կարելիութեան մասին Պ. Քաւնօ Երեսփ. Ժողովոյ ատենապետ Պ. Քազիմիր Բէրիէի կարծիքն հարցուցեր է, որ բսեր է թէ մեծամասնութիւնը չի հաւնիր: Հանրապետական կուսակցութեան ամեն հատուածք միայն մէկ ամսուան համար կուսակարական ծախուց քուէ տալով, յայտ առած են որոշապէս թէ հակառակ են Երեսփ. Ժողովոյ ժամանակէն յառաջ լուծման:

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Երէկ, Խրրգայի Շէրիֆի հանդէսին առթիւ, Ղալաթիոյ Ազգ· Կեդրոնական Վարժարանի և Կեդրոնական Նախակրթարանի աշակերտք, առաջնորդութեամբ Պատ. Խնամակալութեան, իրենց Տեսչին և ուսուցչական մարմնոյն, Թաղին Արժ· քարոզչին և քահանայից դասուն, Սրաման Պանդոկին երկայնութեամբ բարեւի կեցած էին: Վեհ· Սուլթանի անցած պահուն Ն· Կ· Վեհափառութեան ձօնեալ գեղեցիկ երգ մը երգեցին, զոր շարադրած էր վարժարանին ֆրանսերէնի ուսուցիչ Ամեպէյ և եղանակած երաժշտ-դասատու Միհրան էֆ· Զէբրահեան: Միեւնոյն ժամանակ, երկու ուսանողք վեր բարձրացուցին նրբաբուեստ ու համակ ոսկեզօծ Ուղերձ մը զոր պատրաստած էր ծանօթ արուեստագէտ Խոսքի էֆ· Թաշճեան:

Հրամանաւ Վեհ· Սուլթանին՝ կայս· Թիկնապահ մը առաւ Ուղերձն և Մէյրիֆի պաշտօնեաներէն մին յանձնապէս արձանագրեց վարժարանին ու աշակերտաց անունները, ուսուցչաց ինչն և այլ մանրամասնութիւնները:

* *

Խասգիւղի Գալֆայեան Որբանոցի սանուհիք եւ, երէկ բարեւի կեցան Սօղուք Զէյմէի ճամբուն երկայնութեամբ և կայս· Վսեմ անցած պահուն Վեհ· Սուլթանին ձօնեալ երգ մը երգեցին:

Նոյնպէս, Միրիճանեան վարժարանին գիշերօթիկ 40 աշակերտ, Սօղուք Զէյմէի դրան մօտ բարեւի կեցան իրենց տնօրէնին և դասատուաց առաջնորդութեամբ և Ն· Կ· Վեհափառութեան ձօնեալ երգ մը երգեցին:

Վսեմ. Յարութիւն փաշա Տատեան շնորհաւորութեան գիր մը ուղղած է առ Ս. Պատրիարք Հայրն՝ Ն. Ամենապատուութեան շնորհեալ Խմէթագի ոսկի և արծաթ չքանշանին առթիւ: Ս. Պատրիարք Հայրն ի պատասխանի օրհնութեան գիր մը ուղղած է Ն. Վսեմութեան:

Մաքրիգիւղի Նորակառոյց վարժարանի բացման հանդէսի պահուն Ն. Բ. Սմ Լ. Էֆէնդի Փափազեան երեսուն ոսկի յանձնած էր առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն՝ ազգային վարժարանի մը կառուցման ի նպաստ, Արգ· Մօսիկեան Սոֆեաննեւ ու Շարուքին Էֆէնդինին եւ հինգ ոսկի և Շէքերճեան Յարութիւն Էֆէնդի հինգ ոսկի յանձնած են Ս. Պատրիարք Հօր մի և նոյն նպատակաւ: Կը յուսանք թէ այս ազնիւ օրինակ իր հետեւողները պիտի ունենայ, այդ կրթական նպատակի իրագործման համար:

Թիֆլիզէն կը հաղորդեն առ Փ·Ջ, թէ Տ· Սուքիաս եպիսկոպոս Պարզեանց որ Օրիոլ աքսորուած էր, հրաման ստացած է Բոլլոսա երթալ, մինչ աքսորեալին Տ· Ներսէս եպ· [illegible]

Մաքրիգիւղէն կը գրեն մեզ·

Արմաշի Դպրեվանքին աշակերտներէն Այնթապցի Յարութիւն Սարկաւագ Կիւլէսէրեան՝ որ առողջութիւնը դարմանելու համար Պոլիս կը գտնուի՝ Ս· Պատրիարք Հօր հրամանաւ երէկ առաւօտ և երեկոյ քարոզ խօսելով Մաքրիգիւղի Ս· Աստուածածնայ եկեղեցւոյն մէջ՝ ժողովուրդը հոգեւորապէս մխիթարեց:

Սարկաւագին քարոզները լսելու համար գիւղին ազգայինք փութացած էին եկեղեցին, և ամէն ոք գոհ սրտով մեկնեցաւ՝ Արմաշի Դպրեվանքին սոյն անդրանիկ պըտուղը վայելելով:

Երեկոյեան ժամերգութենէն յետոյ, ժողովրդեան կողմէ պատգամաւորութիւն մը խնդակցութիւն յայտնեց սարկաւագին և փափաք յայտնեց միանգամայն որ շարունակէ իւր օգտաշատ քարոզները՝ ցորչափ գիւղը մնայ:

Սարկաւագը հիւր է Ս· Պատրիարք Հօր և մինչեւ Նոր կիրակի Պոլիս պիտի անցնէ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ներկայիւս պարտ անձին կը համարիմ յայտնել թէ՝ բարեսէր ազգայիններէն Մեծ· Կարապետ էֆէնտի Փուլճեան՝ իւր վաղամեռիկ կողակցոյն՝ Տիկին Նոյեմիի հոգւոյն համար՝ ինքնայօժար սիրով տասն օսմանեան ոսկւոյ գումար մը նուիրեց հաստատութեանս:

Հոգաբարձութիւնս հրապարակաւ իւր շնորհակալութիւնն կ'արտայայտէ յիշեալ էֆէնտիի, որ իւր նուէրովն բարեպաշտական օրինակելի զգացման գաղափար կընծայէ ի մխիթարութիւն հարիւրաւոր պատսպարելոց:

Ի Դիւանէ Հոգաբարձութեան Ազգ· Հիւանդանոցի

Ատենադպիր — Վ· Ատենապետ
Յ· ՊԷԿԵԱՆ — Բ. Յ. ԽՍՏԱՆՊՕԼԼՈՒԵԱՆ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ՕՐԱՑՈՅՑԻ

Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի սեպհականութիւնն եղած յառաջիկայ 1894 տարւոյ Օրացոյցի տպագրութիւն աւարտելով գրաւամ ըլլալով, կը ծանուցուի ազգայնոց Մեծ. Տպարանատէր յառաջիկայ ապրիլ 2, ուրբաթ օր, ի ժամ 9, ներկայ գտնուիլ Հոգաբարձութեան գրասենեակը · Ի Մահ-Նոր-Խան, մեյտնարի թիւ 49:

Ներքին լուրեր

ԽՐՐԳԱՅԻ ՇԷՐԻՖԻ ՀԱՆԴԻՍԸ

Երէկ, Ռամազան ամսոյ 15րդ օրը, չքեղ կերպիւ տեղի ունեցաւ Խրրգայի Շէրիֆի ուխտաղնացութեան հանդէսը:

Ժամ 5½ին, Վեհ· Սուլթանը Եըլտըզի կայս· պալատէն ճամբայ ելաւ փառաւոր կառքի մը մէջ բազմած, իւր քովը ունենալով կայսերազուն Իշխան Բարձր· Պիւրհանէտտին էֆէնտին եւ Գէմի արքունեաց հրամանատար Օսման փաշան: Ն. Վեհափառութիւն Պէշիկթաշի, Թոփխանէի ու Ղալաթիոյ ճամբով և Գարաքէօյի կամուրջէն անցնելով ժամ 6ին Թոփգաբու պալատը ժամանեց:

Եըլտըզի պալատէն մինչեւ Սօղուք Զէյմէ տանող ճամբաներուն երկու կողմը բարեւի կեցած էին հեծեալ ու հետեւակ զինուորներ, ոստիկաններ, ոստիկան-զինուորներ, լծագրաւորութեան պաշտօնեայներ և ժողովրդեան ստուար բազմութիւն մը, որք Վեհ· Սուլթանին անցնելու պահուն «Բատիշահըմ չօք եաշա» գոչեցին:

Վեհ. Սուլթանը Թոփգաբու պալատէն ներս մտնելով երրորդ դրան առջեւ կառքէն վար իջաւ և ուղղակի Պաղտատ քէօշկը գնաց: Ն. Վեհափառութիւն քէօշկը մտնելուն չէնքին հանդէպ գտնուած զօրանոցի աշտարակին վրայ պարզուեցաւ կայս. Թուղրայով զարդարեալ դրօշը:

Թոփգաբու պալատան մէջ կը գտնուէին բոլոր Նախարարք և մինչեւ Սծմպօլ Բաշքէտի աստիճան ունեցող կրօնականք, Ֆէրիգութեան աստիճան ունեցող զինուորականք և Իւլայի առաջին աստիճան ունեցող քաղաքային պաշտօնատարք:

Վեհ· Սուլթանը Պաղտատ քէօշկին մէջ կէս ժամու չափ հանգիստ առնելէ յետոյ, գնաց Խրրգայի Շէրիֆին գտնուած տեղը, ուր կրօնական պաշտօնեայք աղօթքներ կը կատարէին և Խրրգայի Շէրիֆը շրջապատուած էր ոսկի խնկամաններով: Վեհ· Սուլթանը իւր ձեռօք բացաւ նուիրական վերարկուին ծածկոցն և համբուրեց. Ետքը, Ն. Վեհափառութեան հրամանաւ կարգաւ Խրրգայի Շէրիֆն համբուրեցին Բարձր· Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր. Շէյխ-իւլ-Իսլամ էֆէնտին, պաշտօնի վրայ գտնուող ու անպաշտօն բոլոր Նախարարք, կրօնական, զինուորական ու քաղաքային բարձրաստիճան պաշտօնատարք ինչպէս նաեւ կայսերազուն իշխանք, Բարձր· Մայր Թագուհին, կայսերազուն իշխանուհիք և պալատական տիկնայք: Վեհ· Սուլթանը իւրաքանչիւրին շնորհեց մետաքսեայ թաշկինակներ, որոց վրայ կրօնական վերտառութիւն մը գրուած էր:

Ցանուլրա այն արարողութեան, Վեհ· Սուլթանը միջօրէի աղօթքը կատարեց և յետոյ Պաղտատ քէօշկը վերադարձաւ: Նոյն պահուն Թոփգաբու պալատան պահպան զինուորք բարեւի կեցած էին: Վեհ· Սուլթանը բարեհաճեցաւ դրամական պարգեւներ շնորհել այդ զինուորաց որք «Բատիշահըմ չօք եաշա» գոչեցին:

Ն· Կ· Վեհափառութիւն քիչ յետոյ կրկին անգամ Խրրգայի Շէրիֆին գտնուած տեղն երթալով, հոն մինչեւ իրիկուն ունկնդրեց կրօնական ընթերցուածոց:

Վեհ· Սուլթանն յետոյ Պաղտատ քէօշկը վերադարձաւ և իֆթարն հոն ըրաւ: Ն. Վեհափառութեան հրամանաւ՝ «Ֆի», ճէպ, պանիր և սիկառէթներ բաշխուեցան Եըլտըզի պալատան մինչեւ Սօղուք Զէյմէի ճամբաներուն վրայ կեցող հեծեալ ու հետեւակ զինուորաց ու սպայից:

Վեհ· Սուլթանը գիշերուան ժամ մէկին փառաւոր կառքի մը մէջ բազմած և իւր քովը ունենալով կայսերազուն իշխան Բարձր. Պիւրհանէտտին էֆէնտին ու գէմի ալ Օսման փաշան, կայս· պալատ վերադարձաւ Այասօֆիայի ու Տիվան Եօլուի մեծ պողոտաէն Շահզատէ Պաշիէն և Ունքափանի կամուրջէն անցնելով ու Ղալաթիոյ ճամբով:

Ն. Կ. Վեհափառութիւն՝ վէզնէճիլէր Թաղէն անցնելու պահուն՝ Նախկին Խաւիլ Բարձր. Խամայիլ փաշա ու որդիքն Իպրահիմ ու Մահմուտ փաշաները բարեւի կեցած էին իրենց ապարանքի դրան առջեւ: Վեհ· Սուլթանը տեսնելով բարեհաճեցաւ մեծարանքներ ընել անոնց:

* *

Բարձր. Մայր Թագուհին ու պալատական տիկնայք գնացին Էսկի Ալի Փաշայի մզկիթն և հոն գտնուած Խրրգայի Շէրիֆն համբուրեցին: Ն. Բարձրութիւն դրամական պարգեւներ բաշխել տուաւ աղքատաց, որք բարեմաղթութիւններ ըրին վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին:

* *

Երէկ, Խրրգայի Շէրիֆի հանդէսի պահուն, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր. Շէյխ-իւլ-Իսլամ էֆէնտին և Նախարարք ու բարձրաստիճան պաշտօնատարք ոմանք արժանացան Վեհ. Սուլթանի մասնաւոր մեծարանաց:

Վեհ. Սուլթանն երէկ դրամական պարգեւներ շնորհեց Խրրգայի Շէրիֆի ու կայս· Գանձարանի պահապանաց և Թոփգաբու պալատան պաշտօնէից: Նոյնպէս Իֆթարի համար դրամական պարգեւներ շնորհեց Եըլտըզէն մինչեւ Սօղուք Զէյմէ գտնուած ճամբաներու վրայ կեցող զինուորաց, ոստիկան-զինուորաց, ոստիկանաց և թաղապետական պաշտօնէից:

* *

Վեհ· Սուլթանը Պէշիկթաշէն դէպի Գարաքէօյի կամուրջը երթալուն՝ տեսնելով որ զինուորք յուրա օգին առանց վերարկուի կեցած են, հրամայեց որ անմիջապէս հագնին իրենց վերարկուները:

* *

Եըլտըզի պալատան մօտ գտնուած հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին դեսպանք և օտարազգի դքօսաշրջիկներ, որք եկած էին դիտելու Խրրգայի Շէրիֆի հանդէսը: Բոլորն ալ սեննկապետաց միջոցաւ արժանացան կայս· մեծարանաց:

* *

Վեհ. Սուլթանի անցնելիք ճամբաներուն վրայ գտնուած ապարանքները, տուները, վաճառատուները, խանութները և այլ շէնքեր դրօշներով զարդարուած էին և գիշերն ալ լուսավառութիւնք կատարուեցան:

Նոյնպէս չքեղ կերպով լուսազարդուած էին ի Պոլիս Էվգաֆի ու Ատլիյէի պաշտօնատուները: Այասօֆիա հրապարակին վրայ գտնուած ծառերը բիւրաւոր լապտերներով զարդարուած էին: Տիվանեօլուի երկու կողմէ՝ մեծամեծաց ապարանքները, Մէարիֆի պաշտօնատունը, մինչեւ Սուլթան Պայազիտ գտնուած տուներու ու խանութներու մեծ մասը, Նախկին Խտիվ Իսմայիլ փաշայի ապարանքը, Սպարապետի Դուռը: Նոյնպէս Շահզատէ Պաշիէն մինչեւ Ունգափանի կամուրջը շէնքերուն մեծ մասը լուսազարդուած էին:

Վեհ· Սուլթանը Շահզատէ Պաշիէն անցնելու պահուն թատրոններու նուագածուաց խումբերը Համիտիէ քայլերգը նուագեցին:

Ազապ Գաբուէն մինչեւ Պէշիկթաշ բոլոր տուներն ու խանութները լուսազարդուած էին: Նոյնպէս Ազապ Գաբուէն մինչեւ Բերա՝ և անկից մինչեւ Շիշլի տանող ճամբուն վրայ գտնուած տուներու ու վաճառատուներու մեծ մասը, Սուլթանիյէ վարժարանը, թաղապետական երկու պարտէզները, Կալաթա Սէրայի ոստիկանատունը և Բերայի մեծ փողոցին վրայ գտնուած վաճառատուները:

* *

Վեհ· Սուլթանի անցած ճամբաներուն վրայ բարեւի կեցած էին մայրաքաղաքիս զանազան թաղերու ամեն ազգաց վարժարաններու երկսեռ աշակերտք, որք Ն· Կ· Վեհափառութեան ձօնեալ երգեր երգեցին և ուղերձներ մատուցին:

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.— Կարնոյ Բզի գաւառակին Նախպ անուանեցաւ Եագուպ Թէվֆիգ էֆէնտի, նախորդ Նախպ Ագչէապատի:

Նոյն Նահանգի Բասէն գաւառակին Նախպ անուանեցաւ Մէհմէտ Էմին էֆէնտի, նախկին շրջանաւարտ Նախպներու վարժարանին:

Տիարպէքիրի Սիլվան գաւառակին Նախպ անուանեցաւ Մէհմէտ Ճէլատ էֆէնտի:

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Պոլսոյ Ապահովութեան Ատեանին անօրէն Խամէր պէյի:

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ աստղիական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պրունզքի կոմսին և նոյն դեսպանատան պահակ չոգենաւին հրամանատար Պառոն Նիքոյի:

Արհեստական շքադրամ՝ ոսկերիչ Գարամանճեան Կարապետ էֆէնտիի:

ԿԱՅՍ· ՄԷՆՇՈՒՐՔ.— Շաբաթ օրը տեղի ունեցան Ելմտական Նախարար Վսեմ· Նազիֆ փաշայի վէզիրութեան աստիճան՝ և Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Վսեմ· Թէվֆիգ փաշայի Միւշիրութեան աստիճան շնորհող կայս· Մէնշուրներու ընթերցումը:

Պալատական պաշտօնատարք տարին կայս. Մէնշուրներն որք հանդիսաւոր կերպիւ կարդացուեցան ի ներկայութեան բազմաթիւ բարձրաստիճան անձանց և յետոյ բարեմաղթութիւնք եղան վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ· Սուլթանին:

Վսեմ. Նազիֆ փաշա և Վսեմ· Թէվֆիգ փաշա ընթերցման արարողութիւններէն յետոյ կայս· պալատ երթալով շնորհակալութիւն մատուցին:

ԴԱՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը գոհունակութեան գիր մը ուղղած է նոյն Նախարարութեան պատժական գործոց տեսուչ Էմին պէյի՝ իւր պաշտօնը բարւոք կերպիւ վարելուն համար:

ՑԱՒԱԼԻ ԱՐԿԱԾ ՄԸ.— Կայս. Թիկնապահ Ալի Գըրաթ փաշա երէկ իրիկուն ժամ 11ին կառքով կանցնէր Բանկալթիէն: Զինուորական վարժարանին առջեւէն անցնելու պահուն, կառքին ձիերը յանկարծ խրտչեցան և սկսան քառասմբակ արշաւել: Ալի Գըրաթ փաշա կառքին դուռը բանալով դուրս նետուեցաւ սակայն գետին ինկաւ և գլուխը քարի մը զարնուելով ծանրապէս վիրաւորուեցաւ: Զօրս կողմէ օգնութեան փութով մօտակայ դեղարան մը փոխադրեցին վիրաւորեալն և հարկ եղած դարմանները եղան: Ալի Գըրաթ փաշա անտի իւր բնակարանը փոխադրուեցաւ, սակայն քիչ յետոյ մեռաւ:

ԲԱՂԷՇԻ կուսակալութիւնը մարտ 18 թուականաւ հեռագրած է Ներքին գործոց նախարարութեան, թէ նմանը չտեսնուած եղանակաւ ձիւն կը տեղայ, թէ ամեն կողմ երթեւեկութիւնք դադրած են և թէ այդ պատճառաւ այս շաբթուան Կ. Պոլսոյ Թըղթատարը չէ կրցած ճամբայ ելնել:

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Մարտ 13էն 19, մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ 328 մահեր պատահած են, որոց 181ն իսլամ (80 այր, 101 կին), 131ը քրիստոնեայ (70 այր, 61 կին) և 16ը հրեայ (9 այր, 7 կին):

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Նախարարութիւնը՝ Ֆրանսայէն բերուած յիսուն քիլօ շաքարի եղէգներ՝ Ատանայի ու Հալէպի նահանգները ղրկած են մշակուելու համար:

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ հրաժարեալ դեսպան զօրավար Սավա Կրուիչի մեկնումը ծանուցինք շաբաթ օր: Մինչեւ իր յաջորդին անուանումը, Կ· Պոլսոյ սերպիական դեսպանատան գործերը փոխանորդաբար պիտի վարէ առաջին թարգման Պ· Թէրիան:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ընկերութեան ժողովն իր վերջին նստին մէջ որոշեց որ, եթէ յառաջիկայ նստին ալ ոչ ոք խօսք առնու Գասըմ-փաշայի կոյուղիի փակման խնդրոյն վրայ, դիւանը Բարձր· Մեծ-Եպարքոսին մատուցանէ այդ խնդրոյն առթիւ Տօքթ· Սթէքուլիի եւ Տօքթ· Սեղբոսեանի կողմէ կարդացուած թեր ու դէմ տեղեկագրերը:

ԲԱՂՆԻՔԻՆ ՄԷՋ.— Սալթամաքաճեան Գէթէօն աղան, քառսունը հինգ տարեկան մարդ մը, սափրիչ էր Գընալը կղզին և իր ընտանիքը Գում-Գաբու կը բնակէր: Գէթէօն աղան իր դասակարգի մարդոց անմեղ սովորութեան կը հետեւէր, ամեն գիշեր քիչ մը օղի կը խմէր՝ օրն ի բուն աշխատելէ եւ մկրատ շարժելէն ետք քիչ մը հանգիստ առնելու համար: Եւ յետոյ կերթար կը պառկէր Գընալըի բաղնիքը, որ ամբողջ ձմեռն անգործ կը մնար, վասն զի ոչ ոք կ'երթար հոն իր մարմինը մաքրելու: Գրեթէ տարիուկէսէ ի վեր այդ միօրինակ կեանքը կը վարէր անտրտունջ: Երէկ գիշեր նորէն իր ստամոքսը թրջելէ ետք օղիով, գացած պառկած էր բաղնիքին մէջ, որ այս անգամ սովորութենէն չեղելով՝ տաքցուած էր: Առտուն բաղնեպանուհին բաղնիք կ'երթայ եւ կը զարնէ դրան. ձայն ձուն չկայ· կինը յուսահատելով կերթայ իր որդիները կը բերէ, որք սաստկապէս կը բախեն դուռը· նորէն պատասխան չիկայ: Այն ատեն երկաթագործ մը կը բերեն, որ իր բոլոր ճարտարութեամբը չի կրնար բանալ դայն: Վերջապէս կը պարտաւորին տեղէն հանել դուռը, ներս կը մտնեն. Սալթամաքաճեանը՝ անկողնին քովը, մարմարին վրայ պառկած էր անշունչ անկենդան:

Խեղճ մարդը տաքէն շնչահեղձ էր եղած:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԱՑ յունաց Պատրիարքարանէն մայրաքաղաքիս փոխանորդին եւ տեղւոյն ռուսական հիւպատոսարանէն ռուսական դեսպանատան ուղղեալ հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ անցեալները Երուսաղէմ գնացող ռուս ուխտաւորներէն խումբ մը Նապլուս երթալով անտի հետոն Երուսաղէմ վերադառնալուն՝ յանկարծ օդը ցրտանալով, ուխտաւորաց 16ը սառեր և 9ը մեռնելու աստիճանին հասնելով Ռամլէ փոխադրուեր են: Ուխտաւորներէ երկու հարիւրն ալ ծանրապէս հիւանդցեր են: Տեղւոյն կառավարիչն, յունաց Պատրիարքարանը և ռուսական հիւպատոսը բժիշկներ ղրկեր են այդ ուխտաւորաց քով որք հիւանդանոց տարուեր են: Ռուսական հիւպատոսը անձամբ այդ տեղը գնացեր և տեսեր է թէ ուխտաւորաց ուրիշ մէկ մասը ո՛չ Նապլուս գնացեր է և ոչ Ռամլէ, հետեւաբար ամեն կողմ ոստիկան-զինուորներ ղրկուեր են զանոնք գտնելու համար:

ԳԱՂԹԱԿԱՆԱՑ յանձնաժողովին նախագահ Եուսուֆ Րիզա փաշա հիւանդ ըլլալով, Վեհ· Սուլթանը նախընթաց գիշեր սեննեկապետ Պէքիր պէյը ղրկեց Ն· Վսեմութեան ապարանքն և ողջութիւնը հարցնել տուաւ:

ՊԷՐՈՒԹԻ մէջ անցեալ շաբթու սաստիկ փոթորիկ մը ծագելով երեք օր տեւեր և ձիւն տեղացեր է:

ԹՐԱՄՈՒԷԻ ԳԻԾ.— Լիվրբուլի մէջ հաստատեալ ընկերութիւն մը մենաշնորհ պիտի խնդրէ Թրամուէյի գիծ մը հաստատելու համար Սուլթան Պայազիտէն մինչեւ Քեաղըթխանէ: Գիծը պիտի անցնի Շահզատէ Պաշիէն, Ֆաթիհէն, Էյիւպէն գաւուէն, Ֆէներէն և Էյյուպէն: Ընկերութեան կողմէ ղրկուած երկու երկրաչափներ քննութիւններ կը կատարեն:

ՀՐԴԵՀՆԵՐ.— Շաբաթ գիշեր ժամ 7ին Պոլսոյ Սիւլէյմանիյէ թաղին շրջակայքը գտնուած կօշիկի քարուկիր գործարանէ մը հրդեհ ծագելով այրեցաւ:

—Երէկ գիշեր ժամ 7ին Պոլսոյ Ունգաբան թաղին մէջ հրդեհ ծագեցաւ Խավերճի Եուվանի փայտաշէն խանութէն: Թէեւ անմիջական օգնութիւնք եղան, սակայն հրդեհը տարածուելով եօթը խանութներ այրեցան:

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՅ.— Պոլիս բնակող Շիֆիգէ անուն կին մը մեռած է հարիւր տասը տարեկան:

ԵՂԵՌՆԱԳԱՏ ատեանը շաբաթ օրը մահուան դատապարտեց Սօթիրի անուն մարդ մը որ ի Բերա Եօրկի անուն գինեպան մը սպանած էր:

ՅՈՒՆԱՑ հիւանդանոցի հոգաբարձութիւնը պաշտօնանկ ըրած է մէկ քանի պաշտօնեայներ՝ զեղծումներ գործած ըլլալնուն համար:

Ստորագրեալս պատիւ ունիմ ծանուցանելու յարգոյ հասարակութեան որ ինչ Դոզասքէր խան թիւ 3 սենեակ մը վարձած է մասնաւոր Հայ. Դաղ. Անգղ. լեզուներու ուսուցչութեան համար:
Դիմել սոյն գրասենեակ 5—8: Կը զբաղի նաեւ թարգմանութեամբ սոյն լեզուաց:
517 — Յ. ՉՐԱՔԵԱՆ

ԱԶԴ
ԹԷՆՊԷՔԻԻ ՐԷԺԻՒՆ
Թէնպէքիի ընկերութիւնը կը ծանուցանէ յարգոյ հասարակութեան թէ Ռամազան ամսոյ մէջ ի վաճառ պիտի հանուին ընտիր ապրանք ամեն տեսակ թէնպէքի որք պիտի ծախուին հասարկութեան միեւնոյն գներով:
471 — 11—15

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՓԱՐԻԶ, 2 Ապրիլ.— Պ. Մէլին, մաքսապաշտ յանձնաժողովոյն ատենապետը, ստանձնեց նախարարապետի պաշտօնն, և կ'ըսուի թէ այսպէս կը կազմէ նոր վարչութիւնը·

Պ. Մէլին, նախարարապետ և առեւտրական գործոց·

Թառուիէօ, դատական.

Սբիւլլէր, կրթական.

Բօէնքառէ երիտասարդ չափագէտն, ելեւմտից·

Տըվէլ, արտաքին գործոց.

Զօր. Լուազիյյօն, պատերազմական.

Տիւբիւի, ներքին և վիէթ հանրային շինութեանց նախարարք:

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 3 Ապրիլ.— Պ. Մէլինի նախարարութիւնը կազմուելուն պէս, Խորհրդարանին մէջ պիտի յայտարարէ եղեր թէ տրամադիր է թեթեւցնել այն մաքսեր որոց չափազանց ըլլալը փորձութեամբ ստուգուած է: Այս յայտարարութիւն կչիռ պիտի ունենայ, քանի որ նոյն ինքն է Պ. Մէլին է հեղինակն արդի ծայրայեղ մաքսերու:

ՀՌՈՄ.— Զարին եղբայր Վլատիմիր իւր կնոջ հետ պիտի գայ Իտալիոյ թագաւորին և թագուհւոյն արծաթեայ ամուսնութեան:

ՊԵՐԼԻՆ.— Պ. Էրիք Վայս, հրանիւթոց գործարանի մը տնօրէնն, հնարեր է նոր վառօդ մը, որ կրակի դպչելով կամ ճընշում կրելով չի պայթիր, այլ ուրիշ մասնաւոր նիւթի մը պէտք է դպչի: Իննպատիկ աւելի ոյժ ունի քան նորահնար անծուխ վառօդը: Բայց միայն խոշոր թնդանօթաց մէջ կրնայ գործածուիլ: Փորձերով ապացուցուած է իւր կատարելութիւն իբրեւ հրանիւթ:

—Պիզմարք իշխանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ 3000 Շլէզվիկ-Հոլլշթայնցիք եկան և եռանդնալից ցոյց մ'ըրին ի պատիւ իրեն: Իշխանը պատասխանեց:

ԼՈՆՏՈՆ.— Երկմետաղեան խնդրոյն քննիչ արքայական յանձնաժողովոյ անդամ Պ. Քօրթնի Նաչրընըրհ Սէնչէօ-րի հանդէսին մէջ յօդուած մը հրատարակելով, կը ջատագովէ միջազգային երկմետաղականութիւնը, պահպանութեամբ 1 առ 20 համեմատութեան մ'ընդ մէջ ոսկւոյ և արծաթի: (Առաջ 1 առ 15 էր) Այս յանձնաժողովոյ մեծամասնութիւնն այժմ երկմետաղեան է:

Վաճառական

ՂԱԼԱԹԻԱ, 22 Մարտ

Այսօր Լատինաց Զատկական տօնին պատճառաւ Ղալաթիոյ Պորսան գոց է:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 1 Ապրիլ	
Ֆրանսական Ռանթ 3 %	96 95
» » 4½ %	106 40
Օսմանեան բոնսօլիտէ Սէրի Դ.	22 40
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	480
Քրետիթ Ֆոնսիէ (1893)	436 87
Օսմանեան Երկաթուղի	93 37
» Ռէժիի բաժնեթուղթ	— —
Պանք Օթօման	606 87
Քրէտի Լիոնէ Գ.Կ.	770
Իտալական Ռանթ 5 %	93
Եգիպտական միացեալ	508 12
Զէր Լոնտրայի վրայ	25 145
Օսմանիյէ. Օսմանեան բոնսօլիտէ	382 50
ՎԻԵՆՆԱ, 1	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	121 65
» Փարիզի »	48 30
Օսմանեան Ռէժիի բաժնեթուղթ	183 25
» Երկաթուղի	51 40
ՊԵՐԼԻՆ, 1	
Օսմանեան Երկաթուղի	93 70
Օսմ. Ռէժի	190
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 335
» Փարիզի »	80 85

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

Տարաբախտին պէս որ երբեմն երբեմն իր սիրելւոյն շիրմին կ'այցելէ, ու ամեն անգամ ծաղիկ մը կամ շիւղ մը կ'առնէ կը տանի, ես ալ կը սիրեմ երբեմն քայլերս տանիլ դէպ հոն ուր կը հանգչի իմ ամենէն ճշմարիտ՝ այլ ամենէն նուազ զգացուած երջանկութիւնս:

Այդ ախուր ճանբէն որ կը պատմէ ինձ՝ ամեն մէկ քայլիս՝ յիշատակներն իմ ղուարթ օրերուս, որ կ'ըսէ ինձ առաւօտի դանդաղումներս ու երեկոյեան վազվզուքներս, հիմայ ալ, երբեմն կ'անցնիմ հանելու համար այն դրան առջեւ՝ ուր լալով մտայ երբ շատ փոքր էի, և ուրկէ, կը յիշեմ գեռ, լալով դուրս ելայ:

Հիմայ, այդ դռնէն ներս իմ ընկերներուս, իմ վարժապետներուս չէ որ կը հանդիպիմ· անոնք ամէնքն ալ գացեր ցրուեր են, ու ոմանք ալ երջանկութիւնը զոր չգտան աշխարհի վրայ՝ գացեր են փնտռելու հողին տակ:

Հիմայ, աւերակ մը դարձեր է ամբողջ վարժարանը, ու սիրտս կը ճըմլուի այդ գետնաքարշ քարի ու փայտի կտորուանքներուն մէջէն, ուր լռութիւնը ծուլօրէն փռուած կը պառկի, յոռետեսն ախտաութիւնը անկէ դուրս սողոսկեր է, ու ոգեւորութիւնը թաղուեր է փլատակներուն ներքեւ:

Ծաղիկ մը չեմ գտներ հոն, ոչ իսկ դեղնած մէկ տերեւ. գերեզմաններուն ամենէն սոսկալին այդ տարածութիւնը, ուր բուերը կը կոծեն անհետացող պատիկներուն ղուարթ ճիչերէն վերջ, և ուր փողոցի շուները կը պատեն իրենց հաչիւններով մերթ ընդ մերթ խզելով հանդարտութիւնը որ կուլայ այդ աճիւններուն վրայ:

Եւ սակայն պէտք չէր որ այդ օրօրոցը՝ ուր մեր սրտերը հիւսեցին իրենց առաջին երազները՝ այդքան շուտ և այդքան մօտ միւս ծայրահեղութեան՝ ըլլար գերեզման մը, ուր եսասիրաբար թաղէինք մեր մանկական նուիրական յիշատակները:

Պէտք չէր որ հեռուէն դիտէինք —խօսքս ընկերներուս կ'ուղղեմ— փլուզումը այդ հոյակապ շէնքին որ երբեմն իր փառքի լուսապսակն ունեցաւ, և որուն հետ կապուելու շատ պատճառներ ունէինք:

Ժամանակը՝ թէեւ ուշ, բայց ապագային սեմին առջեւ շատ բարեպատեհ է տակաւին:

Կրնանք—և այնպէս ալ է—դադար մը նկատել մեր վարժարանին վերջին տարիներու հանգիստը:

Այդ հանգիստն երկար իսկ եղաւ. ու, այլ եւ, պէտք է մտածել այն միջոցներուն վրայ որք կրնան դիւրացնել Հայկական Կրթարանի վերաբացումը:

Այս անգամ չէ թէ մասնաւոր թաղի մը մէջ, այլ Բերա:

Հիմնադիրը, Գուրգէն էֆէնտին, իբր տնօրէն իր բազմամեայ փորձառութեան վրայ աւելցնելով ուսումնասիրութիւնքը զոր ըրած է մայրաքաղաքիս գլխաւոր վարժարաններուն մէջ՝ ուր Հայկաբանութեան և հայ մատենագրութեան դասերն աւանդած է, կրնայ շատ աւելի ամուր հիմերու վրայ հիմնել իր կրթարանը, և այս բանիս

Նախաձեռնութիւնն անշուշտ իրմէն կ'սպասուի։

Ինքը չէ՞ր որ խեղճ Սարգիս Բրավատալեանին մահուանը վրայ գրած մէկ նամակին մէջ այնքան սրտայոյզ տողերով յիշած էր իր գառն ցաւը, յորմէ հետէ թաղած էր նաեւ իր փառաւոր զաւակը, և ամենուս սիրելի եղող այն դպրոցը։

Հիմնադիրը, վախճանէ աւելի շրջանաւարտներն և հարիւրաւոր կիսաւարտները, ու վերջապէս կրթասէր հասարակութիւնը ինչպէս կրնան հանդուրժել որ լուռ մնջիկ փակուի ու իր աւերին մէջ կծկուի փայլուն ապագայի մը վերապահուած վարժարան մը։ Այդ վարժարան հասարակաց կրթութեան նախարարութենէն վաւերացուելէ, և ծրագիրըկրթական բարձրագոյն ժողովին հաւանութիւնն ստանալէ վերջ, նոյն իսկ արժանի եղած է Ն. Կ. վեհափառութեան գոհութեանը, հիմնադրին շնորհած շքադրամին Պերաթին մէջ մասնաւոր բարձր վարժարան մը նկատելով զայն և հիմնադիրն ալ անոր միակ տէրն ու պատասխանատուն։

Չէ՛. իրենց նախկին տնօրէնին շուրջը բոլորուելու պատրաստ են շատերը, և այս տեսակ օգտաշատ ձեռնարկի մը յաջողութեանը համար արդէն մամուլն չի խնայեր իր կրցած օգնութիւնը։ Ալ ի՞նչ կը մնայ։

Երբ 1876 ին Օրթաքէօյի մէկ անկիւնը, փոքրիկ տան մը մէջ, առաջին անգամ բացուեցաւ Հայկ. կրթարանը, Հիմնադիրը բոլորովին առանձին էր, ու առանձին մնաց մինչեւ վերջին օրը։ Երբ այսօր, վերջերս եղած լրագրական հրատարակութիւններէն խանդոտած, շրջանաւարտներն ու կիսաւարտները ձեռք ձեռքի կուգան աջակցիլ հիմնադրին, ի՞նչ արգելք և ի՞նչ դժուարութիւն կը մնայ նորէն կենդանացնելու համար գրեթէ մոռցուած կրթական յարկի մը անունը։

Նախկին ուսուցիչներէն շատեր տեսած եմ որք արցունքով խօսած են մեր վարժարանին վրայ, փնտռելով այն օրերը. արդարեւ, հիմայ ամէնքն ալ համոզուած են անխտիր թէ այդ կրթարանն իր գլխաւոր տեղն ունեցած է մեր մէջ, ու դեռ կրնայ, մանաւանդ պարտի ունենալ։

Հրապարակին վրայ լեցուն են մասնագէտներ, վաճառականներ ու պաշտօնեայներ, եւ նոյն իսկ գեղարուեստ մշակողներ, որք իրենց երկրորդական ուսումն առած են այդ համբաւաւոր դպրոցին մէջ, և չմոռնանք ըսելու որ Պոլսոյ մէջ, ինչպէս նաեւ օտար երկիրներու մէջ, առանց դոյզն դժուարութեան պետական վարժարաններու մէջ յաջողութեամբ մտած են անոնք, այն անուրանալի առաւելութեան շնորհիւ որ հոն ուսած են ինչ որ պէտք է, և ինչ որ կը համապատասխանէ երկրին հանգամանքներուն։

Գատըքէօյ ՎԱՀԱՆ ՄԱԼԷԶԵԱՆ

ՆԱՄԱԿ ՇԻՔԱԿՕՅԷ

ՄՕՆԹԱՆԱՅԻ ԱՐԾԱԹԵԱՅ ԱՐՁԱՆԸ.—ՊԱՐՍԿԱՑ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ.—ԳՈԼՈՄԲՈՍԻ ԱՐՁԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ.—ՀՆԴԿԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ.—40 ՄԻԼԻՈՆ ԿԱԼՈՆ ՋՐԱՑՈՒ ՄԵՔԵՆԱՆ.—ԱՓՐԻԿԵԱՆ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ.—ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆՔ.—ՆԱՒԱՀԱՆԴԷՍԸ։

ՇԻՔԱԿՕ, 10 Մարտ

Կիւսթավ Տօրէի նշանաւոր կրօնական պատկերներու հաւաքածոյն Շիքակօ հասաւ ցուցահանդէսի համար։

—Մէսոնիէի նկարները ցոյց պիտի տրուին գաղղիական գեղարուեստից սրահին մէջ։

—Գաղղիական ցուցանիւթից և շէնքին իբր պահապան 36 գաղղիացի սպայներ եկան։

—Մոնթանա նահանգի ամերիկացիք ցոյց տալու համար իրենց նահանգի իգական սեռի գեղեցկութիւնը, իգական ձեռնարկութիւն մը բրած են. այդ նահանգի ամենէն գեղեցիկ աղջիկը, Օր. Էտա Րեհանը իբր մօտէլ ընտրելով։ Շիքակօյի արձանագործ Պ. Բարգին առաջարկած էին [illegible] արծաթեայ արձան մը շինել, զոր իբր նուէր Շիքակօյի ցուցահանդէսին պիտի ղրկէին։ Վերջերս Մոնթանացի գեղուհին երեք շաբաթէ ի վեր Նիւ Եօրք գտնուելով արձանագործին հետ կ'անցունէ իր ժամանակը որպէսզի Պ. Բարգ կարող ըլլայ իր գեղեցիկ մօտէլին ներկայութեամբը արձանի արտաքին մանրամասնութիւնները եւս լմնցնել և Շիքակօ ղրկել զայն։ Այս արձանի համար 72,000 [illegible] արծաթ գացած է (16 [illegible]) 65 հազար տոլար արժողութեամբ. արծաթի գինն ի գատ ալ 13,875 տոլար եւս ծախք եղած է, որուն 10,000 տոլարը արձանագործն ընդունած է իբր վարձք և մարտ 18ին ամբողջովին պիտի լմննայ. այս արծաթեայ արձանի պղնձէ և այլ նիւթերէ օրինակները և պատկերները շինելու համար շատ մը ընկերութիւնք արտօնութիւն խնդրած են։

ՊԱՐՍԿԱՑՈՑ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ.—Գօրօեանց (Coroyantz) եղբարք, հարուստ հայ վաճառականք ի Թավրէժ, ամենահարուստ և կարեւոր հաւաքածոյ մը ճամբայ հանեցին ի ցոյց դնելու համար Գօլօմպեան ցուցահանդէսում. Պ. Սբէնսըր Բրաթ, Ամերիկեան նախկին դեսպանն Շահի կառավարութեան քով և որ այժմ ցուցահանդէսի մէջ Շահին պաշտօնական ներկայացուցիչն է, հաղորդելով այս լուրն ընդհանուր Տնօրէնին, Գօրօեանց եղբարց ցուցադրութիւնը եւս իր վերահսկողութեան ներքեւ առած է։ Նմանապէս Ամերիկեան դեսպանն ի Պարսկաստան Պ. Սբէրրի լուր տուած է թէ ցուցահանդէսի տնօրէնին Պ. Տէյվիսին և թէ պաշտօնապէս հաղորդած է Ուաշինկթընի կառավարութեան, թէ յիշեալ հայ վաճառականաց ապրանքը փետրուարի մէկին ճամբայ հանուած են Շիկագօ ղրկուելու համար եւ թէ պարսկական արհեստից ամենագեղեցիկ գործերու օրինակներն, հին եւ նոր պատմական գորգեր, հին և նոր գորգեր ու կապերտներ, վարագոյրներ, մետաքսէ ձեռագործեր և ասեղնագործութիւնք, թաւշեայ և մետաքսեայ գորգեր, ոսկւով և արծաթով ասեղնագործեալ կապերտներ, մետաքսեայ եւ թաւշեայ, քաշմիր և կտաւի վրայ բանուած հին ձեռագործներ, սեղանի ծածկոյթներ, հին և նոր շալեր և ուրիշ բուրդէ և կտաւէ գործեր, պարսկական զգեստներ, յախճապակեայ նիւթեր ու այլ և այլ մետաղէ քանդակեալ ձեռագործեր, անօթներ, սուրեր, դանակներ, փղոսկրէ կոթերով զանազան տեսակ հին դանակներ, հին դրամներ, տեսակ տեսակ արժէքաւոր քարեր, ծխելու գործիներ, Նարգիլէներ, պատկերներ, հին գրեանք և ձեռագրեր, հին նկարներ, փետուրէ շինուած զարդի վերաբերեալ նիւթեր, մօզաիքներ և գոհարեղէնք, մետաղներու օրինակներ, բնական արտադրութիւնք, արմտիք, բժշկական տունկեր, չոր պտուղք և այլն և այլն։ Այս ցուցադրութեանց տէրերը, Արշակ Խան Գօրօեանց և իր եղբայրը միատեղ Շիքակօ պիտի գան։ Պարսից Շահը մեծապէս քաջալերելով այս վաճառականներու ձեռնարկութիւնը, իրենց լիազօր իշխանութիւն և արտօնութիւն տուած է մասնաւոր հրովարտակով։

—Օր. Մարի Լօրանս, Նիւ-Եօրքցի նշանաւոր և հարուստ ամերիկուհի արձանագործ մը, Գօլօմպոսի արձանը կը շինէ որ գրեթէ լմննալու մօտ է և կառավարութեան շէնքին ճակատը պիտի զետեղուի։

ՀՆԴԿԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ.— Տէյհիէն 320 սնտուկ 40,000 տոլարի արժողութեամբ հնդկական ապրանք հասաւ Շիքակօ. ամեն տեսակ հնդկական ապրանքներու հաւաքածոյ մը։ Մուրատապատի գործեր, Բոմպայ ձեռագործներ, Վիշիկապաթամի ապրանքներ, Ճօհանփ բիւրեղենք և ապակեղենք, և Նախտիտայի փայտեղեն արտադրութիւնք և այլն։

—Արեւմտեան նահանգաց [illegible] կողմանէ ցուցահանդէսի գեղարուեստից տաճարին համար ղրկուած 997 պատկերներէն միմիայն 146ը արժանի դատուեցան ի ցոյց դրուելու համար, մասնաւոր քննիչ ժողովոյն (ժիւրի) կողմէ։

—24 ժամուան մէջ 40 միլիօն կալոն ջուր հայթայթելու կարող ջրատու մեքենան մեքենայից տաճարին հիւսիսային արեւմտեան կողմը դրուեցաւ, որ բուն իսկ չորս մեքենաներէ կը բաղկանայ որոնց առաջինը միայն 12,500,000 կալոն օրական ջուր տալու կարող է։

ԱՓՐԻԿԵԱՆ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ.— Պ. Ալպէր Պարէ Ֆրանսացին որ քսանը տարիներ Ափրիկէ անցուցած է իր կեանքը եւ տեղւոյն սովորութեանց տեղեակ, իր անձնական ծախքով շէնք մը շինել սկսած է Թանճերի ամրութեանց նմանող. այս շէնքին մէջ ափրիկեան կեանքը պիտի ներկայացուի ամբողջութեամբ եւ մանրամասնութեամբ, անապատի կեանքը, առեւծներ որսալու կերպերը պիտի փորձուին, ընիկներու խումբ մը ի ցոյց պիտի դրուի և նաեւ վայրենի գազաններու խումբ մը. ասկէ զատ ափրիկեան շուկայ մը ուր ափրիկեան նիւթեր պիտի ծախուին, Ալժէրիական ճաշարան մը, խահուէ մը, աղօթարան մը, ելեքտրական աղբիւր մը և երեք հազար հանդիսատես պարունակելու կարող ամփիթատրոն մը։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԵԼԻՔ.— Երէկ 550 սնտուկ աւստրիական զարդարանքի նիւթեր և ապակեղէններ հասան։ Ըստ Պ. Անտօն ֆօն Բալիչէքի՝ աւստրիական պատուիրակին՝ Աւստրիա մեծ ցուցադրութիւն մը պիտի ընէ. մեքենայից տաճարէն և երկրագործական տաճարէն Աւստրիոյ տրուած տեղը արժանավայել կերպով ցուցադրութիւն մը պիտի ըլլայ, ինչպէս նաեւ հանքաբանութեան եւ փոխադրութեանց շէնքերուն մէջ, գեղարուեստից բաժինն եւս շատ գեղեցիկ պիտի ըլլայ եղեր, ուր Աւստրիոյ կայսրը իր անձնական հաւաքածոյները պիտի ղրկէ։

ՆԱՒԱՀԱՆԴԷՍԸ.— Ամերիկայի գիւտին ի պատիւ կատարուելիք ծովային մեծ հանդէսներուն գրեթէ բոլոր եւրոպական տէրութիւնք պիտի մասնակցին, քիչ բացառութեամբ. Նախ Գերմանիա ընդունած էր, ինչպէս նաեւ Ռուսիա. Գերմանիա երկու ամենայաւ զրահաւորներ պիտի ղրկէ, Քայզեր և Օկիւ[illegible]ն, ինչպէս նաեւ Սէտաշլը զրահաւորը։ Ռուսիա ամենամեծ նաւատորմիղ մը պիտի ունենայ և ամենամեծ ցոյց մը պիտի ընէ այս հանդէսներու ժամանակ. ռուսական նաւատորմը պիտի բաղկանայ առաջին աստիճանի զրահաւոր պատերազմական նաւերէ. Տիմիթրի Տօնսքօյ, Ճէնէրալ, Ադմիրալ և ուրիշ մարտանաւ մը Ռէնեան, [illegible] հրամանատարութեամբ. ուրիշ մի քանի նաւեր եւս քիչ ատենէն Քրօնշթատէն պիտի ճամբայ ելլեն, որոնց մէջ ըլլալ կը կարծուի Ամէրիքա Նէվել մարտանաւը, և զրահաւոր Նախիմոֆ և Բոտֆին Աղօվան։ Ճափոն գեղեցիկ մարտանաւեր պիտի ղրկէ և արդէն ծովային ցուցադրութեան մը համար տեղ խնդրած է։ Մեծն Բրիտանիա, թէպէտեւ հրաւէրն ընդունած է, բայց դեռ ղրկուելիք նաւերը ընտրուած չեն. հիւսիսային Ագլանտեան նաւախմբէն մի քանի նաւեր և զրահաւորներ պիտի ղրկէ եղեր։

Իտալիա, Էլմօ, Պօռտն և Տէմիլէ մարտանաւերը պիտի ղրկէ, ծովակալ Մակնաի հրամանատարութեամբ։

Սպանիա եւս Ռէնա, Ռէճէնթէ և Ինֆանթա Իզապէլը և Իզբանիա [illegible] նաւը. Վերակուա Դուքսը, որ Գօլօմպոսի սերունդէն է, Նիւ-Եօրք պիտի հասնի ապրիլ 8ին։

Ֆրանսա դեռ ղրկելիք նաւերը որոշած չէ։ Պրազիլիա Աքիտապան, Ռէբիւպլէ[illegible] և Թիրատէնդի զրահաւորները պիտի ղրկէ։ Հ. Ա.

ԾԱՌԶԱՐԴԱՐ

ՎԱՆԻ ԻԳԱԿԱՆ ՍԵՌԻՆ ՀԱՄԱՐ

Գարունն իր ամենագեղեցիկ զարդերով, ծաղիկներով, Ծաղկազարդի հետ աշխարհ է եկեր։ Ձիւնը վերցաւ, գետինը կականչ խոտերով, կարմիր ու դեղին ծաղիկներով կը փայլի, կը խնդայ։ Իսկ ծառերը, ծաղիկ հագած, իրենց վրայ առած գարնան նորեկ հիւր սոխակը, կը հրապուրեն բընութիւնն. ամէն տեղ, օդին մէջ, երփներանգ ծաղկանց անուշ բոյրը, արեւի ճառագայթից հետ օդին մէջ տարածուած, մարդուս հոտոտելիքը կը գրգռեն։

Այս ամէն մինակ ու մինակ, մեր հարսերուն, աղջիկներուն, ու փեսայներուն համար է. ծերերուն, պառաւներուն, եւ ազապ լաճերուն համար ոչինչ։

Ծաղիկները դեռ նոր օր ու արեւ պիտի տեսնեն, իրենց գողտրիկ գլուխներով, մէկէլ տեսնաս որ պառաւը իր չար աչերով կուգայ, և չորցած ձեռներով կը քաղէ, կը խլէ խեղճերն իրենց արմատից. կը բռնէ իր մաշկացեալ ափերուն մէջ, և փունջ կը կապէ իր թոռնիկին ղրկելու համար, որ այսօր իրենց տունը պիտի գայ։

Անդին կանանչ կտրիճ հարսը, քով եռեւոին, իր տալոյ հետ այգին ելած, ինքն էլ կը քաղէ իր նման նոր հասնող, նոր կեանք վայելող ծաղիկները. նա էլ փունջ կը կապէ իր հօր տուն տանելու, մամուն մօրն ու հօր ձեռքը պաչ։

Այսպէս ամէն հարս իր հօր տուն երթալու, և իր քրոջ հետ ժամ երթալու երազին մէջն է. ամէն տուն, ամէն տեղ, մեծ պատրաստութեանց մէջ են. Ծաղկազարդի իրիկուան և առտուան ժամ երթալու կը պատրաստուին։ Եւ ի՞նչպէս չընեն, քանի որ ամբողջ տարին տան մէջ փակուած, ոչ ներս գետին և ոչ դուրս, ծաղկազարդին կ'սպասեն. այսօր իրենց ուրախութեան, զբօսանքի, դուրս ելնելու, ժամ երթալու, մարդ տեսնելու օրն է։

Ինչպէս գարուն իր բոլոր զարդերով զարդարուած է, հարսներ ու աղջիկներն էլ զարդարուելու, հագնուելու, շպարուելու մեծ մրցման մէջ են, ուրն իր մարգրտէ լօխօվ, ուրն իր ոսկիէ ճռնոցով, ուրն իր արծաթեայ նոր մօտայ ապարանջանով։ Խեղճ պառաւներ խեղճ մայրեր, լուռ մնջիկ կը համակերպին ճահէլներուն, և ոչ մէկ պակասութեան մէջ կուզեն տեսնել իրենց հարսն ու աղջիկը, կօգնեն անոնց հագնուելուն, կը կոկեն նոցա սիրուն մազերը և կը յարդարեն զարդերը։

Իրիկուն է, ժամու կոչնակ իր հրաւէր չկարդացած, փողոցներ լեցուն են, ճերմակ մեծեր գլուխ կնիկներով, որոց կը հետեւին շարան շարան, կարմիր կապոյտ շրջազգեստով հարսներ, դեղին մետաք, նոր մօտայ գլուխ շալով աղջիկներ, կերթան ու կերթան մինչ եկեղեցին։

Շատեր առաջուց կնիկ մը, կամ աղջիկ մը ղրկած են եկեղեցին, ճաղին տակ իրենց տեղ բռնելու համար, կ'երթան եւ իրենց պատրաստ տեղը կը նստին։ Իսկ անճարակներ գլուխ ծռած՝ ասկից անկից կը խնդրեն, կը մուրան փշուր մը տեղ, իրենց հարսին ու աղջկան։ Եւ որովհետեւ ճահիլներու օրն է այսօր, ճաշին տակ, իրարու վրայ խճված, կը նստին կարգ կարգ, այնչափ լեցուած ու սեղմ որ տեղ չի մնար, ո՛ւր մնաց որ աղօթեն։ Նախածներ, ցածոգի հարսներ աղջիկներ, քիչ մը աւելի հանգիստ նստելու և ճըկուելու համար, ո՜րչափ կը չարչրկեն քովիններնին, կըճմռելով, խշտելով, աղաչելով։ Իսկ մայրեր կամ պառաւ մամիկներ, ետեւ կեցած, կ'աղօթեն, և շատեր թաղուած իրենց մտածմանց մէջ, որուն իր աղջկութիւն, որուն իր հարսնութիւն կը մտաբերէ։ Իսկ երանելիներ, աղջկան տէրեր, կը մտածեն, այսօր իրենց աղջիկ տեսնող պիտի ըլլա՞յ, նշանող մը պիտի ըլլա՞յ։

Ժամը կ'արձակուի, մարդիկներ դուրս կելնեն, ընդարձակ եկեղեցիին մէջ, այդ անհագին բազմութիւն, կնիկ, աղջիկ, պառաւ ու հարս, կը լեցուին, ու կը պրճպճան։ «Բա խաթուն, տեսա՞ր Մ. ի աղջիկը, ի՛նչ խորօտի, համան քոյ փոտածն է»։ Անդին, «ի՜նչ պանծրամըռութ աղջիկ մի՛. իմ տան չի կարդ»։ Այսպէս խօսակցութեամբ, աղջիկ տեսնալով, աղջիկ նշանելով, կ'անցնին մինչ ժամը 12, և կըսկըսին տուններնին դառնալ։

Եկեղեցիէն դուրս, ժամին դուռ, լեցուած կունտ կլոր ճըժեր պըժեր, իրենց չարաճճիութիւն կը գործեն. կտոր մը խօտի կտոր, ծաղկի կտոր բռնած կը վազեն աղջկան մը կամ հարսի մը առջեւէն ու կը պօռան «ծա՛ռ զարդա՛ր»։ Փէչերէն կը քաշեն, կողերէն կը խթեն պօռալով կրկնելով «Ծա՛ռ զարդա՛ր, Ծա՛ռ զարդա՛ր»։ Խեղճ աղջիկներ ուրախ ժպտով մը կը նային այս սատանիկներուն ու կ'անցնին, ի՛նչ ընեն, իրենց օրն է պիտի համբերեն և գուցէ կ'ախորժին ալ։ Անխոհեմներ, անխելքներ, երբեմն սխալելով ոմանք խաղ չը գիտելով, մեծ կնիկներուն էլ ծառզարդար կանչեն, խեղճ պառաւներ կարծես անուշ հայհոյանքով մը կը նախատեն, ուստի դայրացած կը դառնան անիծելով պատժել խեղճ մանուկներըն, որոնք քաջալերուած կարծես ուրախութիւն մը կզգան, ալ քա՜ն, քա՜ններու վերջ չի կայ։

Կիրակէ առտու պատարագին երթալով, իրիկուան Դռընբացիքին ներկայ գտնուելով, երեք անգամ եկեղեցի երթալով, կը վերջացնին Ծառզարդարը։ Եւ քանի՜ներ կան որք տարին ամբողջ տուն մտած, ծաղկազարդէ ծաղկազարդ, դուրս կելնեն ու ներս կը մտնեն։

Այժմ կարգը փեսաներուն է, քաղաք խառնուած նստած առուտուրի մէջ են, անգիտակ իրենց շուրջ անցած դարձածին։ Մէկէլ տեսար որ տղայ մը կուգայ և գըրպանէն կանանչի մը, ծաղիկի մը կամ խոտի մը կտոր հանելով, առաջ կը ձգեն, «Ծառզարդա՛ր» ըսելով կը հեռանան ուշիկ մը. ուրի՜շ մը եւս, ա՛յ համբերութիւն չի կայ, բարկութիւննին զսպել չեն կրնար, ու կը փրփրին, կը զայրանան, բայց ի՞նչ օգուտ. որո՞ւն հոգ, ծառզարդարը միշտ ծառզարդար է, փախչիլ չեն կրնար։

Թէ ինչո՞ւ այսպէս կը բարկանան փեսաները, խելքս չի հասնիր, պիտի հասկնամ մինակ այն օր, երբ ես ալ ամուսնանալով ինձ ալ Ծառզարդար ընեն։

Ա. Տ. ԱՐԻՍՏԱԿԷՍԵԱՆ

Այսր անդր

ՑԱՆՊԱՏՐԱՍՏԻՑ ԲԵՌՆԱԿԻՐ

Մինչ վերջին ուխտաւորներն Հռոմ տանող կառախումբը Վիքթօրիաի կայարանը կը մտնէր, բեռներ չալելով պառաւ մը տքալով կ'ուղղուէր կայարանին բակը, երբ միջին տարիքով մարդ մը, շատ պարզ... հագուած, անոր կը մօտենայ։ Կ'առաջարկէ պառաւին որ ինք տանի բեռները. պառաւը մեծ յօժարութեամբ կ'ընդունի այս անակնկալ օգնութիւնը, և մարդը կռնակը դարնելով գոյքերը մինչեւ կառքերու կայարանը կը տանի, սայլակի մը մէջ կը դնէ կինն ու բեռներն և կառապանին ըսելէն ետք պառաւին հասցէն, կը գոչէ «Ցաւաշ»։

Երբ կառքը կը սկսէր երերալ, բարի պառաւը երկու քէնս (քսան փարա) դրաւ այդ հաճոյակատար մարդուն ձեռքն որ ոչ այլ ոք էր եթէ ոչ... Նորֆօլքի դուքսը, առաջին կարգի ազնուական անդամ լորտերու ժողովին Անգլիոյ և տէր՝ տարեկան երկու միլիօն հասոյթի։ Դուքսին առաջին շարժումն եղաւ զարմանք, յետոյ երկու քէնսերը փիլիսոփայաբար գրպանը դրաւ,—անշուշտ իրմէ աւելի աղքատի մը տալու համար։

ՆՈՐ ՋՐԱՀ

Այս օրերս կը խօսուի այն յոյժ գոհացուցիչ փորձերուն վրայ զորս կատարեցին ի Մէնչայմ, նորահնար զրահի մը վրայ։ Հնարիչն է Տօվ դերձակը։ Զրահը կը կոճկուի համազգեստին վրայէն և կը ծածկէ զինուորին մարմինը։ Վեց լիպրա կը կշռէ և կերպասէ է։ Դալով թէ ի՛նչէ շինուած է զրահին մէջի աստառը, ասիկա հնարիչին գաղտնիքն է։ Ենթասպայներ 400 մէթր հեռուէն հրացան պարպեր են զրահներուն վրայ. գնդակները տափակցած գտնուեր են զրահին վրայ։ Ուրեմն զինուորը հաւանաբար պիտի սապալի հարուածէն՝ առանց վիրաւորուելու։ Նոր փորձեր պիտի կատարուին ի մօտոյ։

Իր վերջին հիւանդութեանը Ֆակօն, Լուի ԺԴ. ի բժիշկը, քանի մը ժամ թմրած ունեցաւ։

Երբ ինքզինքին եկաւ, իր բակլերակը քննեց։

Այն ատեն, բժշկի հպարտութիւնը յաղթելով հիւանդին անձկութիւններուն, գոչեց։

—Շատ ուշ կանչեցին զիս։

* *

Շարլ, Փեթերպօրօյի կոմսը, չէր սիրեր Մարլպօրօւ դուքսը, որ շատ ագահ մարդ մը կը նկատուէր։

Օր մը, երբ աղքատ մը ողորմութիւն կը խնդրէր, լորտ Մարլպօրօւի անունը տուաւ իրեն։

—Ես Մարլպօրօն չեմ, ըսաւ կոմսը, և ապացոյցը տալու համար, աւասիկ հինէ մը քեզի։

* *

Երեք բան կայ դժուար։ Գաղտնիք մը պահել, նախատինքի մը դիմանալ՝ և պարապ ժամանակը գործածել։

—Կեանքը՝ ծովու ջուրին պէս՝ ա՛յն ատեն կ'անուշնայ երբ դէպ ի երկինք բարձրանայ։

—Բարեկամութիւնն այնքան հազուագիւտ բան է որ՝ եթէ օր մը իսկ տեւէ՝ մարդ յարգելու է անոր յիշատակը։ Մաքրած բարեկամութիւնը նախատելը, իր սիրտին դատաստանն ընել է։

ԹՈՒՇՔ ԵՒ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Միայն գիտուններ կը չարունակեն սորվիլ. իսկ տգէտները սորվեցնել կը նախընտրեն։

—Իմաստութիւնը երբեմն իր պատաճառէն աւելի կը տեւէ։

—Եթէ կուզես, բնակէ՝ հակառակորդիդ հետ միեւնոյն փողոցին մէջ, թշնամւոյդ հետ միեւնոյն տան մէջ, արհեստակցիդ հետ միեւնոյն յարկին տակ, բայց միշտ հեռու բնակէ մտերիմ բարեկամէդ։

—Ամուսնութիւնը պաշարուած բերդի մը կը նմանի։ Անոնք որ դուրսն են, ներս մտնել կուզեն. անոնք որ ներսն են, դուրս ելնել կուզեն։

—Հաճոյքն սոսրակէտ մ'է որ մեր վիշտերը կը բաժնէ։

—Գովեստներ կան որ կը վիրաւորեն, և յանդիմանութիւններ կան որ կը գովեն։

—Գեղեցիկ բաները գեղեցիկներուն համար են։

—Կանայք ընկերութեանց մէջ աւելի քաղցր են քան թէ իրենց տանը մէջ։

Տ. Չ.

Մնունդք տղայոց—Ֆոսֆաթին Ֆալիէռ

ԿՕՇԿԱԿԱՐ

ՆՈՒՐԸ ՕՍՄԱՆԻՅԷ ՄԶԿԻԹԻՆ ԴԻՄԱՑ

Շոռհոյէ պողոտը, թիւ 19

Եւրոպական վերջին նորաձեւութեան համապատասխան եւ թարմ ու նորեկ ընտիր ֆրանսական առաջին կարգի ապրանքներէ, արական եւ իգական սեռի մեծ ու փոքր կօշիկներ պատրաստուած ըլլալով, ի մրցում մեր արհեստաւոր դասուն կը վաճառեմ խիստ համեստ գներով։ Ցանձնարարութիւնք կ'ընդունիմ ամենէն նրբաճաշակ անձանց իսկ, եւ կարճ միջոցի մէջ անթերի կը կատարեմ չափաւոր գներով։

Կաղ, «Նասըրը», եւ օրորոցի մէջ «ծռած», ոտքեր մասնագիտութեամբ իւիք կը դարմանեմ եզական եղանակներով, նաեւ պատուաւոր յաճախորդացս կը ծանուցանեմ, զատկական վերջին շաբթուն չի թողուլ իրենց յանձնարարութիւնները ի դիւրութիւն եւ ի ծայրայեղ ճոխութիւն։ 488 15—20

ԱՊԱՌԻԿ ՀԱՑԹԱՑԹՈՒՄ ԴԻՐՔԵՐՈՒ

ՊԱՅՄԱՆՔ ՎԱՃԱՌՄԱՆ

Դիրքերը կը տրուի Փարիզի գնով

100 Ֆրանքի և աւելի պակաս ամեն յանձնարարութեան համար վճարուի մը պէտք ըլլայ ամսական

ՀԻՆԳ ՖՐԱՆՔ

Փոխադրութեան ծախքը գնողին վրայ է. Մեզ հետ յարաբերութիւն չունեցող անձերէն կը խնդրուի որ երաշխաւորութիւն մը տան առաջուց վրայ։

Ա. Տ. ՋՈՒԽԱՃԵԱՆ

Ղալաթիա, [illegible], Խոսիէր խան, Ղալաթիա 10,

331 35—18

5

ՄԱՔՈՒՐ ՄՕՐԻՍ ՁԿԱՆ ՕՃԱՌԱԿ

ԽԱԼԷՊ, Կ. Պոլիս, 3 փետր. 1883

Պարոնայք Սգոյ և Պոռէն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն աւրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ Ձ'ր Մօրիս ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ գիւրամարսելով, և մաքրուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անոր հաշուած է, մանաւանդ այդ յայտնի պատրաստութեան մէջ։

ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ

Բժիշկ Վ.սհ. Սուլթանին

ՄԷԿ ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔԻ

ՊԱՏՐԱՍՏ ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԷՆ

Պատրաստ հանդերձեղինայ Օ ՔՈՌԻԱՍԱՆ վաճառատունն, Ղալաթիա, Եւրոպէք քալօրըըմ փողոց, թիւ 94, Վոյվոտայի դիմացը, Վիեննայի անանկացեալ ՔԱՌԼ ԼԱՒՎԻՆԿԸՐ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ապրանքներուն մեծաքանակ մթերքն, որուն արժէքն է 1,000,000 ֆրանք, տեղական իշխանութեան որոշմամբ կէս գնով գնած ըլլալով, այս անագին մթերք յատուկ շոգենաւով փոխադրուած է մեր Կ. Պոլսոյ վաճառատունն՝ ամեն գիներով ծախուելու համար։ Այս մթերք կը պարունակէ ճոխ զգեստներ էրիկ մարդոց և տղայոց համար, թիկնոց, տափատ, և այլն։ Աւասիկ մէկ փոքր ցուցակը.

20000 ՋԳԵՍՏ ի գին 75, 80, 85, 90, 95, 100, 120, 140, 160, 200 ղրուշի։
15000 ԹԻԿՆՈՑ ի գին 100, 105, 110, 120և 140 ղրուշի։
15000 ՏԱՓԱՏ ի գին 30, 35, 40, 45, 50, 55 և 90 ղրուշի։ 511
12000 ՏՂԱՅՈՑ ՋԳԵՍՏ ի գին 35, 40, 45, 50 և 60 ղրուշի։
8000 ՆԱՒԱԶԻ ՋԳԵՍՏ ՏՂԱՅՈՑ ի գին 25, 30, 35, 40, 45 և 70 ղրշ.։
3000 ՈՒԼՏԷՆԿՈՏ. ՃԱՔԷԹ ԵՒ ԺԻԼԷ ի գին 100, 120, 130 և 140 ղրշ.։

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ՀԱՃԻ ՊԱՊԱ

Պահչէ Գափու, Խօճա Էֆէնտի խան

Այս մթերանոց Եւրոպայէն իրեն յատուկ գործարանէն ամեն տարի եղանակին համաձայն նորաձեւ և աժան պատրաստ հագուստներ բերել կուտայ չափահաս մարդոց, պատանիներու և փոքր տղայոց համար։ Այս տարի եւս ձեւաւոր և լաւ կերպասէ պատրաստ հագուստներ բերել տուած է։ Սոյն մթերանոցը դիմողներն բատառաջ այն ամեն կերպիւ գոհ պիտի մնան։ 505 11—26

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Ռումէլիի երկաթուղեաց պարտատոմսերուն 139րդ վիճակահանութեան պարգեւները

Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.
1,792,417	600 000	596 427	3 000	243 701	1,000	1 234,902	1,000
1,758,956	60,000	798 631	»	254 472	»	1 242,396	»
134,165	20 000	933 934	»	400 055	»	1,331,955	»
1,135,435	»	942 165	»	657.904	»	1 485 439	»
380 221	6.000	987 418	»	704,955	»	1,485 440	»
1 265 385	»	1 194 454	»	753,704	»	1,541 079	»
1,303.228	»	1,541,077	»	892 490	»	1,542 034	»
1,352 002	»	1 690 904	»	900 388	»	1,592,607	»
1,895.997	»	1 751,838	»	918 607	»	1,673.118	»
1,928 321	»	57 410	1,000	981.277	»	1.694,986	»
141 177	3 000	92 843	»	1,021,735	»	1,792.419	»
189,180	»	123 689	»	1,082,958	»		
400,051	»	153 592	»	1,173,539	»		

400 Ֆրանք շահող թիւեր

371	145,203	383,130	680 301	900,387	1,089,967	1,321,336	1,542,035	1,793,190
2	4	391,591	2	9	8	7	1,581,896	1,800,686
3	5	2	3	90	9	8	7	7
4	145,726	3	4	905,526	70	9	8	8
5	7	4	5	7	1,135.431	40	9	9
20,456	8	5	704,951	8	2	1,331,951	1,581,900	90
7	9	391,721	2	9	3	2	1,592,606	1,802,331
8	30	2	3	30	4	3	8	2
9	145,756	3	4	909,266	1,141,166	4	9	3
60	7	4	734,556	7	7	1,344,996	10	4
54,046	8	5	7	8	8	7	1,644,521	5
7	9	400,052	8	9	9	8	2	1,816,536
8	60	3	9	70	70	9	3	7
9	153,366	4	60	918,606	1,151,261	1,345,000	4	8
50	7	421,816	753,701	8	2	1,352,001	5	9
54,531	8	7	2	9	3	3	1,662,571	40
2	9	8	3	10	4	4	2	1,817,486
3	70	9	5	923,851	5	5	3	7
4	153,591	20	789,911	2	1,173,536	1,357,121	4	8
5	3	446,531	2	3	7	2	5	9
57,406	4	2	3	4	8	3	1,673,116	90
7	5	3	4	5	40	4	7	1,841,996
8	174,611	4	5	933,931	1,192,356	5	9	7
9	2	5	798,632	2	7	1,370,096	20	8
79,571	3	449,236	3	3	8	7	1,690,901	9
2	4	7	4	5	9	8	2	1,842,000
3	5	8	5	942,161	60	9	3	1,881,661
4	189,176	9	803,606	2	1,194,451	100	5	2
5	7	40	7	3	2	1,382,846	1,693,506	3
81,821	8	462,241	8	4	3	7	7	4
2	9	2	9	979,936	5	8	8	5
3	220,261	3	10	7	1,229,341	9	9	1,895,996
4	2	4	807 486	8	2	50	10	8
5	3	5	7	9	9	1,405,461	1,694,987	9
82,361	4	480,626	8	40	4	2	8	1,896,000
2	5	7	9	981,276	5	3	9	1,928,322
3	243,702	8	90	8	1,234,901	4	90	3
4	3	9	831 391	9	3	5	1,744,326	4
5	4	30	2	80	4	1,431,661	7	5
83,916	5	505,531	3	987,416	5	2	8	1,929,161
7	251,446	2	4	7	1,236,956	3	9	2
8	7	3	5	9	7	4	30	3
9	8	4	867,571	20	8	5	1,751,836	4
20	9	5	2	1,002,956	9	1,485,436	7	5
92,841	50	507,006	3	7	60	7	9	1,943,386
2	254,471	7	4	8	1,242,397	8	40	7
4	3	8	5	9	8	1,494,261	1,754,706	8
5	4	9	872,791	60	9	2	7	9
110,106	5	10	2	1,021,731	400	3	8	90
7	295,996	555,851	3	2	1,265,381	4	9	1,943,756
8	7	2	4	3	2	5	10	7
9	8	3	5	4	3	1,497,021	1,758,957	8
10	9	4	873,891	1,066,491	4	2	8	9
123,686	296,000	5	2	2	1,288,361	3	9	60
7	310,416	555,921	3	3	2	4	60	1,948,601
8	7	2	4	4	3	5	1,791,866	2
90	8	3	5	5	4	1,516,731	7	3
134,161	9	4	889,811	1,074,986	5	2	8	4
2	20	5	2	7	1,303,226	3	9	5
3	380,222	596 426	3	8	7	4	70	1,961,856
4	3	8	4	9	9	5	1,792,416	7
141,176	4	9	5	90	30	1,541,076	8	8
8	5	30	892,486	1,082,956	1,316,016	8	20	9
9	383,126	657 901	7	7	7	80	1,793,186	60
80	7	2	8	9	8	1,542,031	7	
145,201	8	3	9	60	9	2	8	
2	9	5	900,386	1,089,966	20	3	9	

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. ոսկի 1.000,000 — **ՖԻՆԻՔՍ** — Հաստատուած է 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնուած ատեն աւելի քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրքն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18.000.000 Անգղ. ոսկոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 34

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ բնակելի տուներ, կարասիք և ապրանք յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մեծ դիւրութեամբ ապահովագրելոց, որք ունին լիագոյն խղճամտութեան վրայ ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒՐԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու նաւահանգ. Ղալաթիա, Կամուրջի գլուխ, Փոմպիսոն խանի անկիւնը։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

Դրամագլուխ	Ֆռանք	8.000.000
Պահեստի դրամ մինչեւ յունիս 1890	»	6.165.860
Ջարեկան հասոյթ	»	14.135.925

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մեքենայաւորներու գործատուները և տուներու մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակարգօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՅՈՒԱՆՔՖՕՌԹՈՒՍԱՉ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆռանք 6.250.000 — Պահեստի դրամ Ֆռանք 1.270.300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակարգօք։ Այս նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար ընկերութիւնս միացած է ուրիշ 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ, որոց պահեստի դրամն է աւելի քան 100.000.000 Ֆռանք։

Լիազօր ներկայացուցիչ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պաղչէ-Գաբու, Անմիրատոս խան. 12, 13, 14 — 369

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ԳԱՌՆԻԿ ԵԱԼՏԸԶՃԵԱՆ ԵՒ ԳՐԻԳՈՐ ԵՐՄԻՆԵԱՆ

Պոլիս Մեծ Շուկայ Պօդրում խան Թիւ 30 և նոյն Եուպէճըլար Ճատտէսի Թիւ 13, 15, 17, 19, 21, 23

Վերոյիշեալ մթերանոցներուն մէջ պատրաստ և յանձնարարուած ու երգամտին համաձայն ամեն տեսակ հագուստներ և կերպասներ կը գտնուին, որք Եւրոպայէ բերուած պատրաստ հագուստներէն և կերպասներէն քսան և հինգ առ հարիւր համեմատութեամբ պակաս գնով կը վաճառուին։ Այդ վաճառատան տեարց նպատակն է մրցիլ ի Պոլիս և ի Ղալաթիա վաճառուած հագուստներու ու կերպասներու հետ թէ՛ աժանութեամբ և թէ տեսակի ազնուութեամբ։ Կը խնդրուի արգոյ հասարակութենէն, որ նոյն մթերանոցները դիմելով անձամբ տեսնէ ու հասկնայ վաճառուած նիւթերու աժան գինն ու լաւ տեսակը։ 504 7—12

ԾԱԽՈՒ ԿԱՄ ՎԱՐՁՈՒ

Ալէօնի բնակարանն ի Պէյլէրպէյի (աւստրիական նախկին դեսպանատուն)։ Այս բնակարան կը պարունակէ փայտաշէն մեծ տուն մը քարափին վրայ, թիւ 30, ծրքական բաղանիք, պարտէզ, պատշգամներ, ախոռ, այգեստան, քէօշկ, և վազուն ջուր բնդունարաններով։ ամբողջին տարածութիւնն է 70250 քառակուսի կանգուն։

Տեղեկութեան համար դիմել առ Պարոն Է. տը Հիւպ, ի Բերա, Լինարտի փողոց, Թիւ 28։ 418 19—24

ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

Պատիւ ունի ազդարարել արգոյ հասարակութեան թէ՛ յետ այսորիկ յանձն կ'առնու ամեն լեզուաւ այլևայլ տպագրական գործեր, մաքուր միանգամայն չափաւոր գներով, որպէս պահարանի վրայ հասցէներ, նամակագլուխք, վաճառականական նամակներ, հարսանեաց հրաւիրագիրք, մահազդք և այլն և այլն. մասնաւորաբար վայրկենական այցաքարտք։ Գասառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին ամենայն ճշդութեամբ։

Փափաքողք պէտք է դիմեն առ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ ի Նորատունկեան խան, Ղալաթիա Կ. Պոլիս։

ՌՈՒՍԱՑ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Երթեւեկ. Անվերս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջև

ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և Ընկ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալգանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիբէօ	5500	Բանտէր	1700
Աբօլլօ	5500	Կիտանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսթօ	3000	Կրօտօ	2200	Քալիգօ	2800
Պառանօ	3000	Հէրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3900	Րինալդօ	3200
Պրաֆօ	2000	Հիննար	7000	Րօլլօ	3000
Ջէֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Րոմէօ	3500
Դէլբօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Դալիբսօ	2500	Ժիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Դամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	3200
Դագօ	2000	Քօլբինօ	4200	Սաֆօ	2000
Դօմօ	2700	Քօվինօ	2200	Սիլվիօ	2000
Զէքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնթօ	4300
Գիլօ	2500	Լէանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլտֆինտօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թասօ	1200
Տիդօ	2500	Մալթա	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարքօ	4300	Թօրրիանօ	900
Տուրօ	4800	Մարդէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Մէլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էլինոր	2600	Մուրինօ	3100	Ուէսօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէֆիրօ	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Սիֆանիօ	200
Ֆրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Զինգօ	200
Ֆալքօն	800	Օփորթօ	4500	Զէնօ	140
Ֆինօ	700	Օդդօ	2000	Մօրէթթօ	120
Էնրիքէ Մօնարք					8000
Իրմիքին Մօնարք					8000
Լուսիքի Մօնարք					810

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻԹՕ Գործակալք Թիւ 17-18. Բէշիկթաշ Միւլքի խան, Ղալաթիա 293

ՏԻԿՆՈՋ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՄԱԶԻ ՆՈՐՈԳԻՉԸ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ճերմակ ընկած մազերուն գոյն, փայլն ու գեղեցկութիւն։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, ոյժը և աճումը։ Գլխու թեփը շուտ մը աներեւոյթ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը սուտ է ու հեշտալի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Այդ փորձը ունեցան ամէնքը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ Ներկ չէ, և ամենևին վնաս մը չըներ։ Եթէ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենացդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր տիկին Ս. Ա. Ալլէնի համաշխարհային մազի նորոգիչէն. (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Փարիզ ու Նիւ-Եորք։ Կը վաճառուի ամեն սափրիչներու, անուշ բուժագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառում ի Պոլիս Ջ. Ջ. Հիւսիսիքեան եղբարց քով, Եէնի Ճամի փողոց, 18, Պոլիս և Էսմէսնա Բասուանա, Սիւքսէ Բալրըրըմ, Ղալաթիա փոքրաքանակ վաճառումն Բ. Հ. Քիւչիւքեան եղբարց քով, Պոլսոյ կամուրջին գլուխը, 17, և Բերայի Մեծ Փողոց, 158, Քանծիւք, բրիտանական դեղարանը և Իզմօր, հոտավաճառ, Մեծ Փողոց Բերա, 433։

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԳԻ ՕՃԱՌԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃՈՒՏ ԻՒՂ

Իփոփոսֆիթ գը շօվ ու սօտայով

Պատրաստեալ Յեամն ՍԳՈԳԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իփոփոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճողաժութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։ Ընդհանուր գործակալք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՆԹԸՐ ԵՒ ՀԱՒՐԻԼ.

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 22/3 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Եշ. 23/4 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի։ Պիրէոսի ճամբով.

Եշ. 24/5 Սեւաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Եշ. 24/5 Սուրհանդակ դէպի Փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Բաթում առաւօտեան ժամ 11ին։

Շբ. 25/6 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ազդ. — Մարտ 3/4, երկուշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպի Թրիբոլի Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ դարձով ըլլալուն. 12

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որք ամէն երկու անգամ կը բանին Լիվըրբուլի և Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Գաթալոնիա	4845
Էթրուրիա	7718	Պավոնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բոթնիա	5587	Աթլաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարագոսա	2166
Գալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սկիթիա	4557	Պալմիրա	2144
Ալճէրիա	2148	Բարթիա	892
Քէտար	1876	Մերոբա	1855
Շէրպուրկ	1614		

Մորոքքօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօն Քինկ, Լիվըրբուլէն աստ կը սպասուի դէպի ապրիլ 10։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ք. ՃՈԼԻ գործակալ Thomas C. Joly Ալէքսանտրօս խան Թիւ 401 Ղալաթիա 17

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Պաթումի միջեւ կանոնաւոր գիծ

«Անաթօլի» շոգենաւը ապրիլ 4ին (Ն. Տ.) երեկոյեան ժամ 4ին (Ը. Ե.) պիտի մեկնի Կ. Պոլսոյ նաւահանգիստէն դէպի Պաթում, հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով.

Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և ազատ տոմսակներ

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակալ ԹԻՄՈԹԷ ՐԸԳՈՒԼ 477 Մահմուտ Սիթէ Փրանկ

ՄՈՍ ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Գանոպուս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆիլէա	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլը	4000	Նէֆթիս	3000
Սեսոստրիս	3250	Բէզա	3000
Թէբէս	3250	Լոթոս	800
Մեմֆիս	3250	Օլինթօ	800
Մարեօթիս	3250	Ուեսթե	700

Դիմել առ Ճ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ. Ուիթոլ խան ՃԷՅՄՍՃՄՈՍ և ԸՆԿ. 292 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրբուլ

ՌՈՅԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՊԱՀՈՎԱՆՍ ՔՕՌՓՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720 ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի	4.000.000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	»	35.000.000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ և իցէ ԶԵՂՉԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ. 140 Պաղճէ Գաբու, Մէյտանճըօղլու, Ուիթալ խան.

ԼԱՆՔԱՇԱՅՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ

Հիմնեալ 1852 ին

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոս.	3,000,000
91 դեկ. 31ին աւանդ տրուած գ.		1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ		1,635,903
Հասոյթ 1891 ին		1,851,329

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կ'ապահովէ ամեն տեսակ շէնք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի Հիւսիսային եւ Նաւահանգիստներ։

THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY.

Վնասի ատեն արագ և բոլորովին վճարում։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալութիւնն ընկերութեան, 1 և 2 Իզզէթ փաշա խան, Ղալաթիա

ՌԻՉԱՐՏ Մ. ՊՕՆՏ Ներկայացուցիչ

257 ՊՕՆՏ, ՍԷԼԼԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

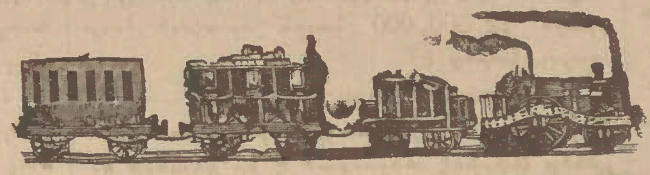

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

ԳԻԾ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԷԼԼՈՎԱ

Արեւ. ճեպ. Թ. 2 Բշ. Եշ. Ա.	Կռխ. ճամբ. Թ. 4 ամ. օր ԱԲԳ	Կռխ. խառն Թ. 62 ամ. օր ԱԲԳ	Կռխ. խառն Թ. 132 Բշ. Եշ. ԱԲԳ	Կռխ. խառն Թ. 124 բաց ի կիր. ԱԲԳ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կռխ. խառն Թ. 123 բաց ի բշ. ԱԲԳ	Կռխ. խառն Թ. 131 Դշ. Ուրբ. ԱԲԳ	Կռխ. խառն Թ. 61 ամ. օր ԱԲԳ	Կռխ. ճամբ. Թ. 7 ամ. օր ԱԲԳ	Արեւ. ճեպ. Թ. [illegible] Դշ. Շբ. Ա.
ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
7 20	8 15	6 30			Մկ. Կ. ՊՈԼԻՍ ...... ժմ.			8 32	8 22	4 00
		6 41			Գումգաբու			8 23		
		6 53			Եէտի-գուլէ			8 07		
		7 12			Մագրիգիւղ			7 44		
		7 26			Այաստեֆանոս			7 22		
		7 45			Քիւչիւք-Չեքմեճէ			7 07		
		8 29			Սբարթա-գուլէ			6 22		
	9 33	9 05			Հատըմքէօյ			5 56	6 58	
		9 45			Չաթալճա			4 53	6 17	1 50
9 58	10 51	10 25			Գապաքճէ			4 20		
		11 27			Սինէքլի			3 29		
	12 12	12 09			ժմ. Չերքեզքէօյ մեկնում			2 37	4 58	12 09
	12 14	12 40			մկ. Չերքեզքէօյ ժամանում			2 12	4 53	12 04
12 04	12 56	1 41			Չորլու			1 26	3 56	
		2 33			Մուրաթլը—Քեօրեքլի			12 26		
		3 05			Սէյտլէր—Չիֆթլիք			11 53		
	2 25	3 44			Լիւլէ—Պուրկազ			11 16	2 26	
2 08	2 55	4 30			Պապա—Էսքի			10 39	2 00	9 33
		5 13			Բավլօ—քէօյ			9 40		
	3 38	6 05			Ուզուն—Քէօփրիւ			8 56	12 50	
	4 16	6 47			Գուլէլի—Պուրկազ			7 46	12 51	8 09
		7 42			Ուըլի			7 14		
4 21	5 09	7 59			ժմ. ԱԴՐ. ՊՈԼԻՍ ...... մկ.			6 25	11 37	7 14
4 29	5 19		3 15		մկ. ԱԴՐ. ՊՈԼԻՍ ...... ժմ.		1 25		11 22	7 09
			4 07		Գարաքէօյ		12 32			
5 26	6 12		4 57		ժմ. Մուսթաֆա բաշա մկ.		11 39		10 27	6 12
5 31	6 32		5 17		մկ. Մուսթաֆա բաշա ժմ.		11 19		10 02	6 07
6 14	7 13		6 38		ժմ. Հարմանլը մկ.		9 54		9 19	5 23
6 20	7 38		6 53		մկ. Հարմանլը ժմ.		8 48		8 59	5 18
	8 01		7 38		ժմ. Թըրնովա—Սէյմէնլի մկ.		8 01		8 35	4 53
	8 11			10 10	մկ. Թըրնովա—Սէյմէնլի ժմ.	12 50			8 25	4 48
	8 47			11 50	Գայաճըք—Հասքէօյ	12 06			7 52	
	9 34			1 07	Եէնի—Մահալէ	10 50			7 05	
8 38	9 59			1 49	Բաբազլը	9 58			6 39	3 06
	10 25			2 24	Գաթօնից—Ստանիմաք	9 04			6 14	
9 23	10 44			2 49	ժմ. Ֆիլիպէ մկ.	8 25			5 54	2 17
9 33	11 04			3 20	մկ. Ֆիլիպէ ժմ.	7 51			5 34	2 12
	11 58			4 41	Թաթար Բազարճըք մկ.	6 45			4 43	
	12 22			5 12	ժմ. Ցարամպէյ մկ.	6 00			4 17	
	12 23				մկ. Ցարամպէյ ժմ.				4 16	
11 10	12 44				ժմ. Պելօվա մկ.				4 01	12 44
3 20	4 29				Սոֆիա				12 34	15
2 10	9 50				Նիշ				5 51	920
8 45	4 48				Պելկրատ				[illegible] 35	37
9 40	1 20				Պուտաբեշթ				[illegible]	3
3 16	7 20				Վիեննա մկ				8 30	

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

1. Ստորագծեալ վայրկեանները կը ցուցնեն իրիկուան ժամը 6էն և առաւօտեան ժամը 5.59ի միջեւ եղած գիշերուան ժամանակը.

2.—Կ. Պոլսոյ արուարձանաց ժամանակացոյցը մասնաւոր ցուցակ մըն է եղած։

3.—Ձախակողմի սիւնակաց մէջ կառախմբոց մեկնման ժամանակը պէտք է կարդալ վերէն վար, և աջակողմի սիւնակաց մէջ վարէն վեր։

4.—Թիւ 321 «խառն կառախումբը» ի Թըրնովա—Սէյմէնլի կը հաղորդակցի 7 թիւ «պայմանագրական կառախմբին» հետ։

5.—Թիւ 322 «խառն կառախումբը» ի Թըրնովա—Սէյմէնլի կը հաղորդակցի թիւ 4 «պայմանագրական կառախմբին» և թիւ 131 «խառն կառախմբին» հետ։

6.—Թիւ 621 խառն կառախումբը Ըսկիւպի մէջ կը հաղորդակցի՝ Զիպէֆչէ գացող թիւ 522 եւ Սելանիկ գացող թիւ 513 խառն կառախմբոց հետ։

7.—Աւելորդ վագոն մը աւելցուած է թիւ 7 և 4 պայմանագրական կառախմբոց, արեւելեան ճեպընթացին չբանած օրերն, այսինքն.

Կ. Պոլսէն մեկնող թիւ 4 կառախմբին) կիրակի, երեքշաբթի, չորեքշաբթի ուրբաթ և շաբաթ օրերը

Պելովայէն մեկնող թիւ 7 կառախմբին) կիրակի, երկուշաբթի, չորեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը

Ուղեւորք կրնան զայնս ի կիր առնուլ յաւելուածական սակ մը վճարելով.

Ա. կարգ	Բ. կարգ	
Ֆր. 10.—	Ֆր. 7.—	Կ. Պոլսէն Ադր. Պոլսոյ համար կամ փոխադարձաբար
,, 12.—	,, 9.—	Կ. Պոլիս Փիլիպէ Պելովայի համար կամ փոխադարձաբար

8.—Արեւելեան Եւրոպայի ժամանակը [Ա. Ե. Ժ.] 4 վայրկեան առաջ է Կ. Պոլսոյ տեղական ժամուն վրայ։

9.—Միջին Եւրոպիոյ ժամանակը [Մ. Ե. Ժ.] 32 վայրկեան ետք է Սելանիկի ժամուն վրայ։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԳԻԾ ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՍՔԻՒՊ—ԶԻՊԷՖՉԷ

Կռխմբ. խառն Թ. 512 ամեն օր ժ. վ.	Կռխմբ. խառն Թիւ 522 ամեն օր ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կռխմբ. խառն Թիւ 523 ամեն օր ժ. վ.	Կռխմբ. խառն Թիւ [illegible] ամեն օր ժ. վ.
5 10		Սէլանիկ (Պիւֆէ) ... ժմ.		10 15
5 44		Թօփսին ... մկ.		9 41
6 21		Ամաթօվօ		9 04
6 43		Քարասուլու		8 41
6 53		Կիւմէնճէ		8 31
7 31		Կէօրկէլի		7 59
8 05		Միռովչէ		7 18
8 15		Սթրումնիցա		7 06
8 47		Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժմ.		6 32
8 57		Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) մկ.		6 17
9 42		Քրիվօլաք		5 43
10 21		Վէնից—Կրացքօ		5 00
11 08		Քէօփրիւլիւ ժմ.		4 10
11 18		Քէօփրիւլիւ մկ.		4 00
12 06		Զէլէնիքօ		3 17
12 42		ԻՒՍՔԻՒՊ (Պիւֆէ) ժամ.		2 41
	1 06	ԻՒՍՔԻՒՊ (Պիւֆէ) մեկ.		
	1 47		2 20	
	2 42	Աճալար	1 44	
	3 15	Գումանօվա	1 07	
	3 43	Թապանօվչէ	12 29	
	3 56	Բրէշովա	12 04	
	4 21	Պուգարովչէ	11 46	
	4 34	Պույինէվչէ	11 16	
		Զիպէֆչէ	11 00	
	9 35	Նիշ	5 51	
	4 48	Պելկրատ	10 55	
	1 20	Պուտաբեշթ	2 40	
	2	Վիեննա մկ.	8 30	

ԳԻԾ ԻՒՍԿԻՒՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կռխմբ. խառն Թիւ 622 Բշ. Դշ. Ուրբ. ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կռխմ. խառն Թիւ 621 Գշ. Եշ. Շբ. ժ. վ.
7 15	Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ժամ	12 29
8 22	Էլէշան ... մկ.	11 36
9 17	Քաչանիք	10 59
10 27	Վէռիզովից	10 12
11 20	Լիփլեան	9 11
12 12	Բրիշթինա	8 16
12 58	Վուչիթռն	7 22
1 15	Միթրովից ... մկ.	7 00

ԹԸՐՆՕՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼՈՒ

Կռխ. խառն Թ. 321 Բշ. Եշ. ԱԲԳ	Կռխ. խառն Թ. 323 Կիր. ԱԲԳ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կռխ. խառն Թ. 322 Դշ. Շբ. ԱԲԳ	Կռխ. խառն Թ. 324 Բշ. ԱԲԳ
9 15	1 40	մկ. Թըրնովա Սէյմէնլի ժմ.	7 20	9 44
9 58	2 25	Գարաբունար	6 46	9 15
11 05	3 32	Բանէ—Միհալիճ	5 45	8 14
12 15	4 43	Եէնի—Զաղրա	4 42	7 09
1 11	5 41	Սէյքօ—Քրմանլը	3 41	6 13
2 00	6 30	Եամպօլու ժմ.	2 40	5 10
6 58		ժմ. Պուրկազ մկ.	9 40	

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ

Կռխ. խառն Թ. 221 Բշ. Դշ. և ուրբ. ԱԲԳ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կռխ. խառն Թ. 222 Գշ. Եշ. և շբ. ԱԲԳ
7 51	մկ. Ա. Պոլիս ... ժամ.	6 53
8 47	Ուըլի	5 58
9 33	Գուլէլի — Պուրկազ	5 30
10 10	Տիմէթօքա	4 38
11 22	Սուֆլի	3 31
12 20	Փիթիքլի	2 31
1 21	Ֆէրրէ	1 29
2 22	ժմ. Տէտէ—Աղաճ ... մկ.	12 20